

Fredrikstad
energi

Årsrapport 2015

Styrets årsberetning for 2015

I gang!

I løpet av desember gjennomførte Fredrikstad Energi to relativt betydningsfulle transaksjoner. Begge må ses i sammenheng med realisering av vår strategi, hvor Fredrikstad Energi posisjonerer seg for å bli bransjens restruktureringsinstrument innenfor nettvirksomhet i Norge og bli bransjens mest kundeorienterte aktør. Den 29. desember 2015 kjøpte vi tilbake 35 % av aksjeposten i Fredrikstad Nett AS (tidligere Fredrikstad Energinett AS) slik at vi nå eier selskapet 100 %. Dagen etter la vi ut et fondsforetaksobligasjonslån på 200 millioner for å styrke egenkapitalen i Fredrikstad Energi-konsernet.

Bak disse to markante og viktige hendelsene for Fredrikstad Energi-konsernet ligger det mye arbeid og en god og bred dialog med våre eiere og finansielle aktører. Begge transaksjoner kommer som et indirekte resultat av den jobben som ble påbegynt i 2013 hvor vi sammen med finansielle aktører var med i prosessen om å kjøpe Fortums nettvirksomhet i Norge.

Den viktigste årsaken til at dette lar seg gjennomføre er at våre operative forretningsområder Nett, Marked og Mafi leverer stabile resultater i den øvre delen sammenliknet med bransjens ulike aktører. Det er hyggelig, men også en nødvendig forutsetning for at valgt strategi kan realiseres. Styret ønsker å uttrykke takknemlighet overfor alle ansatte som legger basisen for dette hver dag, gjennom pålitelig og kompetent arbeid, samtidig som de utfordrer fremtiden gjennom stadig å teste og prøve ut nye løsninger.

Vårt utviklingsarbeid er blant annet innrettet mot deltagelse i Smart Energi Hvaler og NCE Smart Energy Markets større og mindre F&U-prosjekter. Gjennom dette arbeidet utvikler vi en lærende organisasjon og en mer kundeorientert organisasjon. Samtidig legger vi grunnlaget for morgendagens verdiskapning og en videre oppbygging av et sterkt kompetansemiljø i Fredrikstad og andre steder vi har kontorer og ansatte. Åpningen av Norges mest moderne nettdriftssentral ble foretatt i september 2015 og vakte stor interesse i hele energi-Norge. I september 2015 vant vårt forretningsområde Marked frem med en god løsning overfor ENOVA. I løsningen ble det definert et markeds-konsept, hvor visualisering av strømforbruk, atferdsendring for å spare strøm, samt tilrettelegging for lokal mini-produksjon av energi og optimering av lokalprodusert energi stod sentralt. Vi tror dette og annet utviklingsarbeid vil resultere i en fortsatt sterk utvikling for Fredrikstad Energi, og oppnådde resultater underbygger beslutninger om å prioritere en fortsatt sterk satsning på utviklingsarbeidet i samarbeid med ledende og trendsettende teknologimiljøer. Vi vil utforske nye samarbeidsmuligheter også med nye miljøer i årene som kommer.

Selv om mye har gått «vår vei» i 2015 står vi foran både mindre og større utfordringer i årene som kommer. Fredrikstad Energi har en sammensatt investeringsportefølje og denne må fokuseres sterkere fremover, slik at vi oppnår den tiltenkte avkastningen i både kort og lang tidshorisont. Vår investering i Nettpartner Holding AS er kommet langt i en ny markeds- og reposisjoneringsstrategi og tar viktige forbedringsskritt hvert år. 2015 ga ikke den bedring av operativ drift som vi forventet og som planene ved inngangen til året tilsa. Vi har likevel god tro på at det underliggende forbedringsarbeid, spesielt knyttet til målet om øke virksomhetens produktivitet, herunder også å styrke støtteaktiviteter knyttet til utnyttelse av teknologi, vil gjøre at fastsatte mål nås.

I løpet av 2015 gikk vi fra 97 til 105 ansatte, eller en økning på vel 8 %, noe som vi tar som et gledelig signal. Gjennom erfaring fra det tilbakelagte årets ansettelsesprosesser opplever vi at Fredrikstad Energi med datterselskaper er en attraktiv arbeidsgiver og at vi tiltrekker oss ansatte som både innehar de verdier vi har: pålitelig, kompetent og fremtidsrettet, samtidig som de ønsker å understøtte vår visjon om å være steget foran. Det synes styret er spesielt gledelig og medfører at styret ser positivt på de utfordringer som ligger foran oss.

Virksomhetens art og tilholdssted

Fredrikstad Energi AS og konsernledelsen har kontoradresse i Fredrikstad.

Datterselskaper i Fredrikstad: (tidligere navn i parentes ved navneendring)

- Fredrikstad Nett AS (Fredrikstad Energi Nett AS)
- FEAS Bredbånd AS
- Norgesnett AS
- Maik AS

Datterselskaper i Ås kommune:

- Follo Nett AS (Energi1 Follo og Røyken AS)
- Follo Energi AS (Energi1 Kraftsalg AS)

Datterselskaper i Askøy Kommune:

- Askøy Nett AS (Askøy Energi AS)
- Askøy Energi AS (Askøy Energi Kraftsalg AS)

Nettpartner Holding AS med kontoradresse på Vinterbro i Ås kommune, håndteres på bakgrunn av inngått aksjonæravtale som en felles kontrollert virksomhet.

Fredrikstad Energi AS er også betydelig eier i bydelutviklings-selskapet Værste AS med vel 29 %, Fredrikstad Fjernvarme AS med 32,5 % og Norsk Enøk & Energi AS, rådgivende ingeniørfirma innenfor fornybar energi og energiøkonomisering, med 26 %. Selskapene har hovedkontor i henholdsvis Fredrikstad og Drammen (Norsk Enøk & Energi AS). Alle tre selskaper regnskapsføres som tilknyttede selskaper.

Fortsatt drift

Styret har ved avleggelsen av regnskapet for morselskapet lagt til grunn at forutsetningene om fortsatt drift er tilstede. Styret har ved vurderingen vektlagt den reelle verdien av selskapets eiendeler og rettigheter og sammenholdt disse med selskapets gjeldsposter og forpliktelser. I tillegg har styret gjort en vurdering av datterselskapenes vesentligste rammevilkår. Styret mener at datterselskapenes tilpasning til rammevilkårene er gjennomført på en måte som vil bidra til å øke verdien på datterselskapene.

Foretakets og konsernets utsikter

I tiden frem mot 2021 vil det finne sted vesentlig endrede rammebetingelser, hvor innføring av automatisk måleravlesning (AMS) fra 1.1.2019, felles EI-hub våren 2017, leverandørsentrisk markedsmodell og et funksjonelt og operasjonelt skille mellom monopolregulert og markedsutsatt virksomhet i løpet av 2021 utgjør de mest sentrale endringene.

Fredrikstad Energi vil søke å ta markante posisjoner i den tilpasningen som skal finne sted. Ny strategi, hvor implementeringen startet i 2015, innebærer at Fredrikstad Energi vil fokusere sterkere på kundenær virksomhet. Dette vil påvirke både hva vi tilbyr til kunder og ikke minst måten vi tilbyr våre tjenester på, samt påvirke vår kommunikasjon med nåværende og potensielle nye kunder. I tillegg vil vi søke samarbeid og felleskap med andre aktører innenfor forretningsområde Nett, slik at vår evne til å foreta økonomisk riktige investeringer, samt til å ta ut synergier økes.

Et viktig ledd i å nå strategien er å videreutvikle organisasjonens kompetanse, tiltrekke oss ny kompetanse og gjøre organisasjonen mer fleksibel for endringer, herunder en sterkere digitalisering. Våre verdier, pålitelig, kompetent og fremtidsrettet vil danne rammen for den videre utviklingen sammen med samfunnstrender og bransjeutfordringer.

Konsernets ulike forretningsområder er: Nett, Marked og Mafi-tjenester. For forretningsområde Nett vil tilpasning til myndighetens endrede rammebetingelser, sterkt fokus på nøytralitet, god leveranse og kvalitet og riktige priser som søkes oppnådd gjennom en effektiv og riktige investeringsvalg drift være hovedmålsettingene. Forretningsområde Marked vil utgjøre kjernen i konsernets videre satsning på nedstrømsaktiviteter. Fokus er rettet mot å tilby relevante og konkurransedyktige tjenester, som gir kundene mulig for styre sitt eget energibruk etter egne preferanser og målsettinger. Vår satsning på tjenestosalg til andre næringsaktører i og utenfor bransjen vil i all hovedsak fokuseres gjennom det heleide datterselskapet MAIK AS og vårt eierskap i Nettpartner Holding AS.

Utviklingen i innenlandske forhold, herunder den innenlandske økonomien og NVEs krav til bransjens ulike aktører vil ha størst påvirkning på konsernets totale virksomhet på kort sikt. I tillegg vil også lokale forhold i det enkelte konsesjonsområde (forretningsområde Nett) og utvalgte markedsområder (elentreprenørvirksomheten) ha sterk påvirkning på forretningsområdenes tilpasningsmuligheter. Faktorer som investeringsvilje innenfor næringsbygg og bolig og økonomiske faktorer som lønnsvekst og rentenivå vil ha størst betydning for konsernets økonomiske utvikling. Konsernledelsen og styret forventer et fortsatt lavt rentenivå, noe avtagende forbruksvilje, men en fortsatt sterk investeringstakt i bransjen i tiden fremover. Vi tror på en svakere veksttakt i 2016 enn i 2015.

Personale

Ved utgangen av 2015 var det 108 (100) fast ansatte i FEAS konsernet, fordelt på 14 (12) i morselskap og med 91 (88) i datterselskaper.

Gjennomsnittsalderen i konsernet ved utgangen av 2015 var 49,61 år, tilsvarende ved utgangen av 2014 var 49,26 år.

Sykefraværet i konsernet var på 844 (1.115) dager i 2015. Det tilsvarer 3,33 % (5,07 %). Tilsvarende i morselskapet var det 140 (72) dager, noe som tilsvarer 4,8 % (2,7 %) sykefravær i 2015.

Oppfølging av langtidssykemeldte er noe av det som prioriteres høyest. Alle selskapene i konsernet har fokus på godt arbeidsmiljø og å holde sykefraværet nede. Et godt fungerende HMS-arbeid er en viktig forutsetning for kvalitet i dette arbeidet og samtlige datterselskaper har inngått avtaler om et mer inkluderende arbeidsliv.

Det rapporteres løpende til selskapsledelser og styret om både sykefravær og uønskede hendelser. FEAS-konsernet har null-toleranse for el-ulykker. En el-ulykke defineres som en ulykke med strømgjennomgang. I 2015 var det 1 (1) el-ulykke i FEAS-konsernet.

Arbeidsmiljø

Arbeidsmiljøet i konsernet vurderes av ansatte som meget godt. Arbeidsmiljøet måles årlig gjennom en personaltilfredshetsundersøkelse og denne følges opp med handlings- og tiltaksplaner for forbedringer lokalt i samtlige konsernselskaper.

Samarbeidet med de ansattes organisasjoner og bedriftshelsetjenesten har vært konstruktivt og godt gjennom hele året. Ulike møteplasser med ansatte, så som allmøter og arbeidsgrupper, hvor representanter for ansatte og konsernledelsen diskuterer saker med stor viktighet for FEAS-konsernet, sikrer sammen med intranettet og tett kontakt gjennom det daglige virke, gode arenaer for å diskutere forhold som er viktig for ansatte og FEAS-konsernets ulike virksomheter.

Likestilling

Av konsernets 108 (100) ansatte i 2015 er det 36 (34) kvinner totalt, noe som tilsvarer 33,3 % (34 %) kvinneandel. Tilsvarende i morselskapet er det 5 (5) kvinner av 14 (12) ansatte, noe som utgjør en kvinneandel på 36,0 % (42 %).

Konsernet er positive til å ansette kvinner ved nyrekruttering. Konsernets personalpolitikk anses å være kjønnsnøytral på alle områder. Kvinner og menn har like muligheter for å kvalifisere seg til alle typer oppgaver, og avansementsmulighetene er de samme. Lønn reflekterer den enkeltes ansvarsområde og kvalifikasjoner. Etter vår oppfatning er likestillingsspørsmål tilfredsstillende ivaretatt, og det er ikke iverksatt eller planlagt konkrete tiltak innenfor dette området. Det er ikke mottatt tilbakemeldinger, verken fra kvinner eller menn, via personaltilfredshetsundersøkelse eller gjennom medarbeidersamtaler på at noen opplever konsernets personalpolitikk som kjønnsdiskriminerende. Det er 3 (2) kvinner i konsernledelsen i FEAS av totalt 8 (7) medlemmer. Det er 2 (2) kvinnelig styremedlem i Fredrikstad Energis AS sitt styre. I datterselskapenes styre er det 1 (1) kvinnelig styremedlem av totalt 24 (24) styremedlemmer. Styret tar sikte på å øke andelen kvinner i datterselskapenes styre.

Miljørapportering

Morselskapet driver ikke virksomhet som påvirker det ytre miljø, og miljørisikoen ved konsernets aktiviteter vurderes som lav. Morselskap og alle datterselskaper ble Miljøfyrtårn-sertifisert i 2012 og 2013 og resertifisering i 2015 og 2016.

Selskapene i konsernet følger de retningslinjer som finnes med hensyn til fjerning av miljøfarlig avfall og forurenser ikke det ytre miljø. Det er etablert ordninger for kildesortering. Herunder har selskapene etablert rutiner for innsamling og lagring av miljøfarlige master, og har egne rutiner for oppbevaring av transformatorolje og andre kjemikalier.

Diskriminering og tilgjengelighet

Styre og ledelse mener at konsernet ikke gjør forskjell på ansatte, eller ved ansettelser av personer på grunnlag av etnisk, nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, religion eller livssyn. Konsernet har ansatt personer med annen etnisk bakgrunn som er god integrert.

For ansatte i konsernet som har eller har fått en nedsatt funksjonsevne er det i samarbeid med NAV og bedriftshelsetjenesten gjennomført flere tiltak for å tilpasse arbeidsplassene eller arbeidsoppgavene i selskapene. Når det gjelder tilgjengelighet for funksjonshemmede til våre kontorer, har alle lokasjoner installert heis.

Vi arbeider målrettet med forebyggende tiltak mot trakassering og mobbing på arbeidsplassen og har uttalt nulltoleranse for mobbing.

Det gjennomføres hvert år en personaltilfredshetsundersøkelse hvor diskriminering og mobbing også er temaer. Svarene fra undersøkelsen gir ingen signaler på at diskriminering og mobbing utgjør et problem i konsernet. Svarene fra

undersøkelsen danner grunnlag for lokale handlings- og tiltaksplaner i de respektive selskaper.

Finansiell risiko

Markedsrisiko

Forretningsområde Marked er eksponert for risiko for redusert inntjening ved endringer i kraftpriser. En økning i markedspris ved innkjøp av kraft, kan gi redusert inntjening på grunn av tidsforsinkelse ved å gjennomføre prisøkning mot kundene.

Forretningsområde Nett er et naturlig monopol og i betydelig grad knyttet til offentlig regulering. Dagens nettreuleringsregime er lite forutsigbart i forhold til fremtidige inntektsrammer og fremtidig avkastning på investeringer i nettet.

For forretningsområde Mafi og el-entreprenørinvesteringen er personalkostnader en vesentlig kostnadspost. Lønnsutvikling vil derfor påvirke virksomhetens lønnsomhet og konkurranseevne. En stor andel av virksomheten er knyttet til relativt få kunder. Et bortfall av vesentlige kunder innebærer derfor en økonomisk risiko. I tillegg er forretningsområde Mafi eksponert for bortfall av tjenestekonsepser som følge av vesentlig endrede rammebetingelser ved innføring av AMS (1.12019) og El-Hub (gradvis innføring fra 2017)

Alle innlån er tatt opp i morselskapet, og disse er eksponert for endringer i rentenivået da deler av gjelden er gjort i flytende rente. Denne risikoen er søkt redusert ved balansert styring mellom fast og flytende rente.

Konsernet er ikke eksponert direkte for valutarisiko.

Kredittrisiko

Konsernets kredittrisiko anses som relativt lav, da kundefordringer i forretningsområdene Marked og Nett i hovedsak utgjøres av en stor kundemasse med mindre utestående beløp pr. kunde. Når det gjelder forretningsområde Mafi og el-entreprenørvirksomheten, består kundemassen i større grad av noen vesentlige kunder. Dette er imidlertid i stor grad knyttet til kunder i nettbransjen, og tapsrisiko knyttet til disse er lav. Historisk har det vært ubetydelige tap på kundefordringer. Pr 31.12.2015 er 3,6 mill. (4,1 mill.) av kundemassen som er eldre enn 60 dager.

Likviditetsrisiko

Konsernet har en tilfredsstillende likviditetssituasjon ved årsskiftet med kontantbeholdning på 13,4 mill. og trekkfasiliteter på 25 mill. De ulike virksomheter har forskjellige likviditetsbehov gjennom året. Risikoen relatert til disse virksomhetene kontrolleres og styres gjennom en felles likviditetsstyring og felles konsernkontoordning i konsernet.

Av konsernets opplåning er 1.000 mill. i obligasjonsmarkedet og 100 mill. i sertifikatmarkedet. 200 mill av obligasjonslånene er lagt ut i desember 2015, og er et ansvarlig fondsforetaksobligasjonslån. I tillegg er det et kortsiktig lån til Hafslund knyttet til kjøp av 35% av aksjene i Fredrikstad Nett AS. Det er knyttet lånecovenants til konsernets innlån og trekkfasiliteter. Konsernet bryter ingen av disse kravene pr. 31.12.2015.

Redegjørelse for årsregnskapet

Resultatregnskapet

Morselskapet

Driftsinntektene utgjorde i 2015 på 39,0 mill. som er litt lavere enn i 2014 (39,5 mill.). Selskapet oppnådde et driftsresultat på -6,9 mill., som er vel 1,3 mill. svakere enn i 2014 (-5,6 mill.).

Finansnettoen utgjorde 37,1 mill., som er vel 44 mill. bedre enn i 2014 (-7,0 mill.). Mottatt konsernbidrag fra datterselskap er hovedårsak til økningen.

Dette gir et årsresultat etter skatt på 27,3 mill., som er 31,1 mill. bedre enn i 2014 (-3,8 mill.).

Konsernet

Driftsinntektene i 2015 utgjorde 707 mill., hvilket er 9 mill. høyere enn i 2014 (698 mill.) Driftsresultat på 134,4 mill. utgjør en reduksjon på 10,3 mill. fra 2014 (144,7 mill.).

Netto finanskostnader i 2015 endte på -32,0 mill. som er 52,3 mill. bedre enn i 2014 (-84,3 mill.). I all hovedsak er endringen knyttet til endret markedsverdi på porteføljen av renteswapper. I 2014 kunne måtte vi kostnadsføre 67,5 mill., mens vi i 2015 på den samme porteføljen kunne inntektsføre 9,6 mill. Underliggende drift i FKV har vært stabil, sammenlignet med 2014. I TS har underliggende drift blitt redusert fra 26,3 mill. til 2,7 mill. i 2015. Hovedårsak til reduksjon er gevinst ved realisasjon av aksjer. I tillegg har selskapets netto finansiinntekter for øvrig styrket seg med 9,6 mill.

Samlet gir dette et resultat før skatt på 102,4 mill., som er 42,0 mill. bedre enn i 2014 (60,4 mill.).

Kontantstrømoppstillingen

Likviditetseffekt fra driften i konsernet utgjør 164,5 mill., som er 5,5 mill. bedre enn i 2014. Dette skyldes svekket inntjening i forretningsområde Nett, men noe økning i konsernets samlede arbeidskapital.

Totalt ble det brukt 138,6 mill. på investeringer, hvorav vel 129 millioner på investeringer i nettdriftsmidler.

Totalt gir dette en likvidbeholdning ved utgangen av 2015 på 13,4 mill. som er en reduksjon på 15,1 mill. fra 2014.

Det høye investeringsnivå de siste årene for nettvirksomheten vil vedvare i tiden fremover.

Balanse og likviditet

Morselskapets likviditetssituasjon er sterkt påvirket av overføring av utbytte og konsernbidrag fra datterselskap, samt av utdeling av utbytte til eierne.

Investeringer i datterselskaper utgjør 1.142 mill. Dette er en økning på 325 mill., som i hovedsak er knyttet til kjøp av 35% av aksjene i Fredrikstad Nett AS. Klassifiseringen av investeringen i Nettpartner Holding AS som felleskontrollert virksomhet er knyttet til underliggende aksjonæravtale.

Kortsiktig konserngjeld utgjøres i hovedsak av 375 mill. i gjeld til datterselskapet Fredrikstad Nett AS og innlån i konsernkontoordning fra datterselskaper med positiv likviditet. Lånet fra Fredrikstad Nett AS løper til rentevilkår tilnærmet lik rentevilkår på morselskapets eksterne låneopptak.

Konsernets likviditetssituasjon er svekket i løpet av 2015. Et fortsatt høyt investeringsnivå i forretningsområde Nett medfører et fortsatt sterkt fokus på kapitalanvendelse og sterk styring av konsernets likviditet.

Pr 31.12.2015 er likvidsituasjon tilfredsstillende. Konsernet har en kontantbeholdning på 13,4 mill., og ubenyttede trekkrettigheter på 25 mill.

Finansiering er økt med 315 mill. i løpet av 2015, gjennom opptak av et fondsforetaksobligasjonslån på 200 mill., klassifisert som egenkapital, og kortsiktig lån på 115 mill. Disse låneopptakene gjort for å finansiere tilbakekjøpet av 35 % av aksjen i Fredrikstad Nett AS. Ved inngangen til 2016 arbeider selskapets administrasjon med en refinansieringsplan for hele Fredrikstad Energi konsernet som vil understøtte den nye strategien. I 1 kvartal 2016 er det inngått avtale om økte kredittrammer til 100 mill.

Samlede lån ved pr. 31.12.2015 utgjøres av langsiktige obligasjonslån på 798 mill. og 215 mill. i sertifikatlån og andre kortsiktige lån. Obligasjonen har en vektet gjennomsnittlig gjenværende løpetid på 3,4 år. Selskapets rentebetingelser på obligasjonslånene er sammensatt av både fastrente og som for sertifikatlånene, av p.t.-rente knyttet opp mot 3 mnd. NIBOR. Deler av innlånene er swappet til mer langsiktige løpetider. Gjennomsnittlig rentedurasjon utgjør ved årsskiftet ca. 10. For trekkrettighetene og obligasjonslånene er det knyttet vilkår til konsernets gjeldsgrad, egenkapitalandel og rentedekningsgrad. Disse kravene er innfridd pr. 31.12.2015.

Styret mener at utsikter til fremtidig inntjening og gevinstmuligheter i morselskapet og konsernet for øvrig er tilstrekkelig for å kunne nyttiggjøre skattemessige underskudd, og mener det er forsvarlig å balanseføre utsatt skattefordel i regnskapet for morselskap og konsern.

Resultatdisponering

Styret foreslår følgende disponering av årets overskudd på 27,352 mill. i Fredrikstad Energi AS:

Overført til annen egenkapital	0,352 mill.
Utbytte	27,000 mill.
Sum disponert	27.352 mill.

Fredrikstad, 28. april 2016

Terje Moland Pedersen
Styreleder

Finn-Bjørn Ruyter
Nestleder

Per Anders Opsahl
Styremedlem

Tor Prøitz
Styremedlem

Erik Jansen
Styremedlem

Marianne Myrbråten
Styremedlem

Ingrid Trømborg
Styremedlem

Trond Andersen
Konsernsjef

Nøkkeltall

Millioner kroner		2015	2014
Salgsinntekter	Mill. kroner	707	698
EBITDA	Mill. kroner	218	229
Driftsresultat	Mill. kroner	134	145
Resultat før skatt	Mill. kroner	102	60
Årsresultat	Mill. kroner	82	54
Investering i varige driftsmidler	Mill. kroner	165	136
Egenkapitalandel	%	30,3 %	35,1 %
Rentedekningsgrad		3,61	3,90
Gjeldsgrad		1,58	1,23
Netto rentebærende gjeld	Mill. kroner	999	869
Utbetalt utbytte		36	38

Resultat

		01. januar - 31. desember	
Tusen kroner	Noter	2015	2014
Salgsinntekter	5,6	707 037	697 705
Kjøp av varer og energi		-312 454	-303 006
Lønn og andre personalkostnader	9,23	-72 268	-66 023
Netto andre gevinster	7	548	3 217
Andre driftskostnader	10	-105 159	-102 475
Driftsresultat før avskrivninger		217 704	229 418
Avskrivninger	11	-83 313	-84 732
Driftsresultat		134 392	144 686
Resultat Tilknyttede selskaper	15	2 657	26 290
Resultat Felleskontrollert virksomhet	15	12 633	12 493
Finaninntekter	4,8	14 255	4 491
Finanskostnader	4,8	-61 561	-127 528
Resultat før skattekostnad		102 376	60 432
Skattekostnad	22	-20 540	-6 143
Årsresultat		81 836	54 289
Tilordnet			
Aksjonærer i morselskapet		65 742	36 755
Ikke- kontrollerende eierinteresser		16 094	17 123

Utvidet resultat

		01. januar - 31. desember	
Tusen kroner	Noter	2015	2014
Årsresultat		81 836	54 289
Poster som senere ikke vil bli omklassifisert til resultatet			
Endring estimat pensjoner felleskontrollert virksomhet		-7 925	-13 027
Endring estimat pensjoner		22 345	-770
Skatt		-6 033	208
Sum poster som senere ikke vil bli omklassifisert til resultatet		8 387	-13 589
Årest utvidete resultat		8 387	-13 589
Årets totalresultat		90 223	40 701
Totalresultat tilordnes			
Aksjonærer i morselskapet		72 954	24 282
Ikke- kontrollerende eierinteresser		17 269	16 419
Årets totalresultat		90 223	40 701

Balanse

31. desember

Tusen kroner	Noter	2015	2014
Eiendeler			
Utsatt skattefordel	22	6 346	32 409
Goodwill	12,13	273 404	273 404
Varige driftsmidler	11,13	1 329 573	1 248 585
Investeringer i tilknyttede selskaper	15	109 373	109 364
Investering i felleskontrollert selskap	15	165 671	164 506
Fordringer og plasseringer	14,16	43 114	39 715
Langsiktige eiender		1 927 481	1 867 983
Kortsiktige eiendeler			
Kundefordringer og andre fordringer	4,16,17	131 827	106 634
Derivater	4,16	12 896	13 100
Betalingsmidler	16,18	13 400	28 454
Kortsiktige eiendeler		158 123	148 188
Sum eiendeler		2 085 604	2 016 171
Egenkapital og gjeld			
Innskutt egenkapital	19	390 720	190 851
Opptjent egenkapital		240 571	198 896
Ikke- kontrollerende eierinteresser		-	316 999
Egenkapital	19	631 291	706 746
Langsiktig gjeld			
Lån	4,16,21	797 852	797 217
Utsatt skatt		-	-
Pensjoner	23	-	26 028
Andre forpliktelser		9 181	10 374
Langsiktig gjeld		807 033	833 619
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	4,16,20	256 874	174 483
Derivater	4,16	174 896	186 364
Betalbar skatt	22	510	14 959
Lån	4,16,21	215 000	100 000
Sum kortsiktig gjeld		647 280	475 806
Sum gjeld og egenkapital		2 085 604	2 016 171

Fredrikstad, 28. april 2016

I styret for Fredrikstad Energi AS

Terje Moland Pedersen
Styreleder

Tor Prøitz
Styremedlem

Ingrid Trømborg
Styremedlem

Finn-Bjørn Ruyter
Nestleder

Erik Jansen
Styremedlem

Per Anders Opsahl
Styremedlem

Marianne Myrbråten
Styremedlem

Trond Andersen
Konsernsjef

Kontantstrømoppstilling

01. januar - 31. desember

Tusen kroner	Noter	2015	2013
Driftsresultat før avskrivninger		217 704	229 417
Resultat salg driftsmidler		-	-2 686
Kundefordringer og ande fordringer		-22 709	20 018
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld		41 539	-9 892
Endring pensjonsforpliktelser		-950	-7 341
Mottatte renter og utbytte		5 420	4 491
Betalte renter		-61 561	-59 979
Betalte skatter		-14 959	-14 900
Netto kontantstrøm fra driften		164 484	159 128
Investeringer driftsmidler		-138 621	-136 108
Investering tilknyttet virksomhet		-201 117	-
Lån til felleskontrollert virksomhet		-	-36 000
Salg varige driftsmidler		-	5 176
Andre finansinvesteringer		-	-1 912
Kontantstrøm investeringsaktiviteter		-339 738	-168 844
Opptak lån		216	100 000
Nedbetalt lån		-	-75 000
Ny egenkapital		195 784	-
Utbytte		-35 800	-38 250
Kontantstrøm finansieringsaktiviteter		160 200	-13 250
Endring i betalingsmidler		-15 054	-22 966
Betalingsmidler per 1. januar		28 454	51 420
Betalingsmidler per 31. desember		13 400	28 454

Endring i egenkapital

Tusen kroner	Aksje- kapital	Overkurs	Opptjent egen- kapital	Annen innskutt kapital	Egenkapital morselskaps aksjonærer	Ikke- kontrol- lerende eier- interesser	Total egen- kapital
Egenkapital 31.12.2013	154 160	36 691	200 680	-	391 531	312 766	704 297
Årets resultat			37 165	-	37 165	17 123	54 288
Utvidet resultat			-12 884	-	-12 884	-705	-13 589
Årets totalresultat			24 281		24 281	16 418	40 699
Transaksjoner med eierne							
Utdelt ordinært utbytte			-26 000	-	-26 000	-12 250	-38 250
Egenkapital 31.12.2014	154 160	36 691	198 961	-	389 812	316 934	706 746
Årets resultat			65 742	-	65 742	16 094	81 836
Utvidet resultat			7 212	-	7 212	1 175	8 387
Årets totalresultat			72 954		72 954	17 269	90 223
Andre transaksjoner							
Utdelt ordinært utbytte			-26 000	-	-26 000	-9 800	-35 800
Kjøp av minoritet			-1 716	-	-1 716	-324 403	-326 119
Fondsforetaksobligasjon 1)			-	199 784	199 784		199 784
Kjøpt minoritet i felleskontr.selskap			-3 543		-3 543		-3 543
Egenkapital 31.12.2015	154 160	36 691	240 656	199 784	436 766	-	631 291

1) Se omtale i note 21 Lån

Note 1 Generell informasjon

Fredrikstad Energi er et norsk energikonsern med virksomhet som i hovedsak omfatter bygging, drift og vedlikehold av nett samt salg av energi, hovedsakelig i lokale markeder.

Fredrikstad Energi driver sin virksomhet gjennom datterselskaper, tilknyttede selskaper og felleskontrollert selskap, og opererer kun i det norske markedet.

Fredrikstad Energi AS eies av Fredrikstad Kommune og Hafslund Handel Øst. Hovedkontoret ligger i Fredrikstad.

Konsernregnskapet ble vedtatt av selskapets styre 28. april 2016.

Note 2 Sammendrag av de viktigste regnskapsprinsipper

2.1 Rammeverk for regnskapsavleggelsen

Konsernregnskapet til Fredrikstad Energi er utarbeidet i samsvar med International Financial Reporting Standards (IFRS) og fortolkninger fra IFRS fortolkningskomite (IFRIC) som fastsatt av EU. Konsernregnskapet er utarbeidet under forutsetning om fortsatt drift.

Konsernregnskapet er utarbeidet basert på historisk kost-prinsippet med følgende modifikasjoner. Finansielle derivater er vurdert til virkelig verdi over resultatet.

Utarbeidelse av regnskap i samsvar med IFRS krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av konsernets regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn. Områder som i stor grad inneholder slike skjønnsmessige vurderinger, høy grad av kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for konsernet, er beskrevet i note 3 og 4.

Nye og endrede standarder

- a) Konsernet har ikke tatt i bruk nye og endrede standarder i 2015 som har påvirket regnskapet
- b) Konsernet har ikke valgt tidlig anvendelse av noen nye eller endrede IFRS-standarder eller IFRIC-fortolkninger.

2.2 Konsolidering

Datterselskaper

Konsernregnskapet viser det samlede økonomiske resultat og den samlede økonomiske stillingen for morselskapet Fredrikstad Energi AS og datterselskaper. Datterselskaper er alle enheter som konsernet har kontroll over. Kontroll over en enhet oppstår når konsernet er utsatt for variabilitet i avkastningen fra enheten og har evnen til å påvirke denne avkastningen gjennom sin makt over enheten. Datterselskap konsolideres fra dagen kontroll oppstår og dekonsolideres når kontrollen opphører.

Selskapenes interne omsetning og mellomværende, samt gevinster og tap som er oppstått ved transaksjoner mellom selskapene, er eliminert.

Regnskapsprinsipper i datterselskap omarbeides når dette er nødvendig for å oppnå samsvar med konsernets regnskapsprinsipper.

Oppkjøp

Ved oppkjøp av virksomhet anvendes oppkjøpsmetoden. Vederlaget som er ytt måles til virkelig verdi av overførte eiendeler, pådratte forpliktelser og utstedte egenkapitalinstrumenter. Identifiserbare eiendeler, gjeld og betingede forpliktelser regnskapsføres til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Ikke-kontrollerende eiendeler i det oppkjøpte selskapet måles enten til virkelig verdi eller til sin andel av det overtatte selskaps netto eiendeler. Kostnader knyttet til oppkjøp kostnadsføres når de påløper.

Transaksjoner med ikke-kontrollerende eiere i datterselskaper som ikke medfører tap av kontroll behandles som egenkapitaltransaksjoner. Ved ytterligere kjøp føres forskjellen mellom vederlaget og aksjenes forholdsmessige andel av balanseført verdi av nettoeiendeler i datterselskapet mot egenkapitalen til morselskapets eiere. Gevinst eller tap ved salg av ikke-kontrollerende eiere føres tilsvarende mot egenkapitalen.

Avhending av datterselskaper

Ved tap av kontroll måles eventuell gjenværende eierinteresse til virkelig verdi med endring over resultatet. Virkelig verdi utgjør deretter anskaffelseskost for den videre regnskapsføring, enten som investering i tilknyttet, felleskontrollert eller finansiell eiendel. Beløp som tidligere er ført i utvidet resultat relatert til dette selskapet behandles som om konsernet hadde avhendet underliggende eiendeler og gjeld. Dette vil kunne innebære at beløp som tidligere er ført i utvidet resultat omklassifiseres i resultatet.

Tilknyttede selskaper

Tilknyttede selskaper er selskaper der konsernet har betydelig innflytelse, men ikke kontroll. Betydelig innflytelse foreligger normalt der konsernet har mellom 20% og 50% av stemmerettene. Investeringer i tilknyttede selskaper regnskapsføres etter egenkapitalmetoden. Investeringen regnskapsføres på kjøpstidspunktet til anskaffelseskost, og konsernets andel av resultatet i etterfølgende perioder inntektsføres eller kostnadsføres. Balanseført beløp inkluderer eventuell goodwill identifisert på kjøpstidspunktet.

Ved en reduksjon av eierandel i tilknyttet selskap hvor konsernet opprettholder betydelig innflytelse, omklassifiseres andel av beløp som tidligere er ført i utvidet resultat til resultatet.

Konsernets andel av over- eller underskudd i tilknyttede selskap resultatføres og tillegges balanseført verdi av investeringen. Konsernets andel av utvidet resultat i det tilknyttede selskapet føres i utvidet resultat i konsernet og tillegges også balanseført verdi av investeringene. Konsernet resultatfører ikke andel av underskudd hvis dette medfører at balanseført beløp i investeringen blir negativt, med mindre konsernet har pådratt seg forpliktelser eller foretatt betalinger på vegne av det tilknyttede selskapet.

Konsernet avgjør ved slutten av hver regnskapsperiode hvorvidt det foreligger nedskrivningsbehov på investeringen i det tilknyttede selskapet. I så fall beregnes nedskrivningsbeløpet som forskjellen mellom gjenvinnbart beløp av investeringen og dens bokførte verdi, og resultatfører differansen på egen linje sammen med regnskapslinjen «Andel resultat i tilknyttede selskaper».

Dersom det oppstår gevinst på salg fra konsernet til tilknyttede selskaper regnskapsføres kun den forholdsmessige andel som knytter seg til aksjonærer utenfor konsernet. Gevinster som oppstår ved kjøp fra tilknyttede selskaper elimineres i sin helhet. Urealiserte tap elimineres med mindre det foreligger et nedskrivningsbehov på eiendelen som var gjenstand for transaksjonen. Der det har vært nødvendig er regnskapene til de tilknyttede selskaper omarbeidet for å oppnå samsvar med konsernets regnskapsprinsipper.

Felleskontrollert ordning

Konsernet har tatt i bruk IFRS 11 for felleskontrollert ordning. Etter IFRS 11 skal felleskontrollerte ordninger klassifiseres enten som felleskontrollert driftsordninger eller felleskontrollerte virksomheter avhengig av de avtalemessige rettighetene og forpliktelsene til hver enkelt investor. Fredrikstad Energi har vurdert sin felleskontrollerte ordning som felleskontrollert virksomhet. Felleskontrollert virksomhet regnskapsføres ved bruk av egenkapitalmetoden.

Ved bruk av egenkapitalmetoden regnskapsføres felleskontrollert virksomhet opprinnelig til anskaffelseskost. Deretter reguleres det balanseførte beløpet for å innregne andelen av resultatet etter kjøpet, samt andel av utvidet resultat. Når konsernets andel av tap i en felleskontrollert virksomhet overstiger balanseført beløp, innregnes ikke ytterligere tap, med mindre det er pådratt forpliktelser eller det er gjennomført utbetalinger på vegne av felleskontrollert virksomhet.

Urealisert gevinst på transaksjoner mellom konsernet og dets felleskontrollerte virksomhet elimineres i henhold til eierandelen i virksomheten. Urealisert tap elimineres også med mindre transaksjonen gir bevis for et verdifall på den overførte eiendelen. Beløp rapport fra felleskontrollert virksomhet omarbeides om nødvendig for å sikre sammenfall med regnskapsprinsippene til konsernet.

2.3 Segmentrapportering

Driftssegmenter rapporteres på samme måte som ved intern rapportering til konsernets øverste beslutningstaker. Konsernets øverste beslutningstaker, som er ansvarlig for allokering av ressurser til og vurdering av inntjening i driftssegmentene er definert som konsernledelsen.

2.4 Varige driftsmidler

Varige driftsmidler regnskapsføres til anskaffelseskost, med fradrag for avskrivninger. Anskaffelseskost inkluderer kostnader direkte tilknyttet anskaffelsen av driftsmiddelet, herunder direkte henførbare lånekostnader. Mottatte anleggsbidrag knyttet til varige driftsmidler inntektsføres direkte i sin helhet, slik at det er brutto verdi av driftsmidlene som aktiveres.

Påfølgende kostnader legges til driftsmidlene balanseførte verdi eller balanseføres separat når det er sannsynlig at fremtidige økonomiske fordeler tilknyttet kostnaden vil tilflyte konsernet, og kostnaden kan måles pålitelig. Regnskapsført beløp knyttet til utskiftede driftsmidler resultatføres. Øvrige vedlikeholdskostnader føres over resultatet i den perioden de påløper.

Tomter avskrives ikke, og andre driftsmidler avskrives lineært, slik at driftsmidlenes anskaffelseskost avskrives til restverdi over forventet over forventet utnyttbar levetid som er:

Anlegg nett	15-35 år
Bygg	15-30 år
Maskiner og inventar	3-15 år

Driftsmidlenes utnyttbare levetid og restverdi vurderes på hver balansedag og endres dersom det er nødvendig. Når balanseført verdi på et driftsmiddel er høyere enn estimert gjenvinnbart beløp, skrives verdien ned til gjenvinnbart beløp.

2.5 Immaterielle eiendeler

Goodwill

Goodwill oppstår ved kjøp av virksomhet og utgjør overført verdi fratrukket andel av virkelig verdi av netto identifiserbare eiendeler og forpliktelser i den overtatte virksomheten.

For etterfølgende nedskrivningstest tilordnes goodwill de kontantgenererende enheter eller grupper av kontantgenererende enheter som forventes å få fordeler av oppkjøpet. Goodwill allokeres ned til enheter, eller grupper av enheter, som representerer det laveste nivået i foretaket hvor goodwill følges opp for interne ledelsesformål. Goodwill følges opp for hvert driftssegment.

Nedskrivning vurderes årlig, eller oftere om det forekommer hendelser eller endrede omstendigheter som indikerer et mulig verdifall. Balanseført verdi av den kontantgenererende enheten som inneholder goodwill sammenlignes med gjenvinnbart beløp, som er det høyeste av bruksverdi og virkelig verdi fratrukket salgsutgifter. En eventuell nedskrivning blir ikke reversert i senere perioder.

2.5 Verdifall på ikke-finansielle eiendeler

Immaterielle eiendeler med ubestemt utnyttbar levetid og goodwill avskrives ikke, men testes årlig for verdifall.

Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler som avskrives vurderes for verdifall når det foreligger indikatorer på at fremtidig inntjening ikke kan forsvare eiendelens balanseførte beløp. Forskjellen mellom balanseført verdi og gjenvinnbart beløp nedskrives. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av virkelig verdi fratrukket salgsutgifter og bruksverdi. Ved vurdering av verdifall grupperes eiendelene på det laveste nivået der det er mulig å skille ut uavhengige inngående kontantstrømmer (kontantgenererende enheter). Ved hver rapporteringsdato vurderes muligheten for reversering av tidligere nedskrivninger på ikke finansielle eiendeler (unntatt goodwill).

2.6 Anleggsmidler og virksomhet holdt for salg

Anleggsmidler og virksomhet blir klassifisert som holdt for salg når balanseført beløp i hovedsak vil bli realisert ved en salgstransaksjon og et salg er vurdert som svært sannsynlig. Måling skjer til det laveste av balanseført verdi og virkelig verdi fratrukket salgskostnader.

2.7 Finansielle eiendeler

Konsernet klassifiserer finansielle eiendeler i følgende kategorier: Til virkelig verdi over resultatet, sikringsinstrumenter, utlån og fordringer og finansielle eiendeler tilgjengelig for salg. Klassifiseringen avhenger av hensikten med eiendeler og foretas ved anskaffelsen.

Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet

Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet er finansielle eiendeler holdt for handelsformål. En finansiell eiendel klassifiseres i denne kategorien dersom det primært er anskaffet med henblikk på å gi fortjeneste fra kortsiktige prissvingninger.

Utlån og fordringer

Utlån og fordringer er finansielle eiendeler som ikke er derivater og som har faste eller bestembare betalinger, og som ikke omsettes i et aktivt marked. De klassifiseres som omløpsmidler, med mindre de forfaller mer enn 12 måneder etter balansedagen. Utlån og fordringer består av kundefordringer og andre fordringer, samt kontanter og kontantekvivalenter i balansen.

Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg

Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg er finansielle eiendeler som ikke er derivater og som man velger å plassere i denne kategorien eller som ikke tilhører noen annen kategori. De klassifiseres som anleggsmidler så sant ikke investeringen forfaller eller ledelsen ikke har til hensikt å selge investeringen innen 12 måneder fra balansedagen.

Innregning og måling

Vanlig kjøp og salg av investeringer innregnes på avtaletidspunktet, som er den dagen konsernet forplikter seg til å kjøpe eller selge eiendelen. Alle finansielle eiendeler som ikke føres til virkelig verdi over resultatet, balanseføres første gang til virkelig verdi med tillegg av transaksjonskostnader. Finansielle eiendeler som føres til virkelig verdi over resultatet, resultatføres til virkelig verdi og transaksjonskostnader resultatføres. Finansielle eiendeler fraregnes balansen når rettigheten til å motta kontantstrømmer fra investeringen opphører eller når disse rettighetene er blitt overført og konsernet har overført det aller vesentligste av risiko og gevinstpotensialet. Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg og finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet måles i etterfølgende perioder til virkelig verdi. Utlån og fordringer måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rente.

Gevinst eller tap fra endringer i virkelig verdi eller eiendeler klassifisert som finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet medtas i resultatregnskapet under «netto andre (tap) gevinster» i den perioden de oppstår. Utbytte fra finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet er inkludert i «Andre inntekter» når konsernet har juridisk krav på utbytte.

Når verdipapirer klassifisert som tilgjengelig for salg selges eller nedskrives, omklassifiseres samlet verdiregulering som er ført over utvidet resultat, over resultatet som «Netto andre (tap) gevinster».

Effektiv rente på rentebærende instrumenter tilgjengelig for salg resultatføres under andre inntekter. Utbytte på aksjer tilgjengelig for salg føres over resultatet under «Andre inntekter» når konsernet har rett til utbytte.

Verdifall på finansielle eiendeler

Eiendeler balanseført til amortisert kost

Konsernet vurderer ved hver balansedato om det finnes objektive bevis på at en finansiell eiendel, eller gruppe av finansielle eiendeler, har falt i verdi. Tap ved verdifall av en finansiell eiendel eller gruppe av finansielle eiendeler resultatføres bare dersom det er objektive bevis på verdifall som et resultat av en eller flere hendelser som har inntruffet etter førstegangs balanseføring (en «tapshendelse») og denne tapshendelsen (eller hendelsene) påvirker fremtidige estimerte kontantstrømmer på en måte som kan måles pålitelig.

Objektive bevis på at det foreligge tap ved verdifall kan være at debitor eller en gruppe av debitorer opplever vesentlige finansielle vanskeligheter, mislighold eller manglende betaling av forfalte renter eller forfalt hovedstol, det er sannsynlig at låntaker vil gå konkurs eller gjennomgå finansiell restrukturering, observerbare opplysninger indikerer at det har vært målbar nedgang i de estimerte fremtidige kontantstrømmer, for eksempel endringer i restanser, eller andre økonomiske forhold som korrelerer med mislighold.

Under kategorien utlån og fordringer måles størrelsen på tapet til differansen mellom eiendelens balanseførte verdi og nåverdien av de estimerte fremtidige kontantstrømmer (eksklusiv fremtidige kredittap som ikke har påløpt), diskontert med den finansielle eiendelens opprinnelige effektive rente. Eiendelens balanseførte verdi reduseres og tapsbeløpet resultatføres.

Dersom verdifall senere reduseres, og reduksjonen objektivt kan knyttes til en hendelse som inntreffer etter at verdifallet ble innregnet, skal det tidligere resultatførte verdifallet reverseres i resultatregnskapet.

Eiendeler klassifisert som tilgjengelig for salg

Konsernet vurderer hver balansedag om det finnes objektive bevis for at en finansiell eiendel eller gruppe av finansielle eiendeler har falt i verdi.

Kundefordringer

Kundefordringer oppstår ved omsetning av varer eller tjenester som er innenfor den ordinære driftssyklusen. Dersom oppgjør forventes inne ett år eller mindre, klassifiseres fordringen som omløpsmidler. Dersom det ikke er tilfelle, klassifiseres de som anleggsmidler.

Kontanter og kontantekvivalenter

Kontanter og kontantekvivalenter består av kontanter, bankinnskudd, andre kortsiktige, lett omsettelige investeringer med maksimum tre måneders løpetid og trekk på kassekreditt.

Aksjekapital

Ordinære aksjer klassifiseres som egenkapital.

Leverandørgjeld

Leverandørgjeld er forpliktelser til å betale for varer og tjenester som er levert fra leverandørene til den ordinære driften. Leverandørgjeld er klassifisert som kortsiktig dersom den forfaller innen et år eller kortere. Dersom dette ikke er tilfelle, klassifiseres det som langsiktig.

Leverandørgjeld måles til virkelig verdi ved førstegangs balanseføring. Ved etterfølgende måling vurderes leverandørgjeld til amortisert kost ved bruk av effektiv rente.

Lån

Lån regnskapsføres til virkelig verdi når utbetaling finner sted, med fradrag for transaksjonskostnader. I etterfølgende periode regnskapsføres lån til amortisert kost beregnet ved bruk av effektiv rente. Forskjellen mellom det utbetalte lånebeløpet (fratrukket transaksjonskostnader) og innløsningsverdien resultatføres over lånets løpetid som del av effektiv rente.

Selskapet har ansvarlige lån med særskilte vilkår som medfører at store deler av lånet blir klassifisert som egenkapital. Dette er det informert mer om i note 21.

Alle andre rentekostnader kostnadsføres i den perioden de påløper.

Kostnader til etablering av trekkfasiliteter balanseføres i påvente av låneopptak dersom det er sannsynlig at lån vil bli trukket opp. Kostnadene føres senere til fradrag på lånet ved opptrekk. Dersom det ikke anses sannsynlig at hele eller deler av trekkrettigheten blir trukket opp, balanseføres honoraret som forskuddsbetalte likviditetstjenester og kostnadsføres over perioden rettigheten gjelder for.

Betalbar skatt og utsatt skattefordel

Skattekostnaden består av betalbar skatt og utsatt skattefordel. Skatt blir resultatført, bortsett fra når den relaterer seg til poster som er ført over utvidet resultat eller direkte mot egenkapitalen. Hvis et er tilfellet, blir skatten også ført over utvidet resultat eller direkte mot egenkapitalen.

Betalbar skatt for perioden beregnes i samsvar med de skattelover og skatteregler som er vedtatt, eller i hovedsak vedtatt på balansedagen.

Det er beregnet utsatt skatt på midlertidige forskjeller mellom skattemessige og konsoliderte regnskapsmessige verdier på eiendeler og gjeld. Utsatt skatt beregnes ikke på goodwill. Dersom en midlertidig forskjell oppstår ved første gangs balanseføring av en gjeld eller eiendel i en transaksjon, som ikke er en virksomhetssammenslutning, og som på transaksjonstidspunktet verken påvirker skattemessig eller regnskapsmessig resultat, blir utsatt skatt ikke balanseført. Utsatt skatt fastsettes ved bruk av skattesatser og skattelover som er vedtatt eller i det aller vesentligste er vedtatt på balansedagen, og som antas å skulle benyttes når den utsatte skattefordelen realiseres eller når den utsatte skatten gjøres opp.

Utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at fremtidig skattepliktig inntekt vil foreligge der de skattereduserende midlertidige forskjellene kan utnyttes. Netto utsatt skattefordel er beregnet til 25% pr 31.12.2015.

Pensjoner, bonusordninger mv

Konsernet har både ytelsesordninger og innskuddsordninger

Ytelsesordninger

En ytelsesordning er en pensjonsordning som definerer den pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering, og som er finansiert gjennom innbetalinger til forsikringsselskap. Pensjonsordningen er normalt avhengig av flere faktorer som alder, antall år i selskapet og lønn. Den balanseførte forpliktelsen knyttet til ytelsesplaner er nåverdien av de definerte ytelsene på balansedagen minus virkelig verdi av pensjonsmidlene. Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av lineær opptjeningsmetode. Nåverdien av de definerte ytelsene bestemmes ved å diskontere estimerte fremtidige utbetalinger med en diskonteringsrente med utgangspunkt i rente på en obligasjon utstedt av et selskap med høy kredittverdighet i den samme valuta som ytelsene vil bli betalt og med en løpetid som er tilnærmet den samme som løpetiden for den relaterte pensjonsforpliktelsen.

Gevinster og tap som oppstår ved rekalkulering av forpliktelsen som følge av erfaringsavvik og endringer i aktuarmessige forutsetninger før mot egenkapitalen via utvidet resultat i perioden de oppstår. Virkning av endringer i ordningenes ytelser resultatføres umiddelbart

Innskuddsordning

En innskuddsordning er en pensjonsordning hvor konsernet betaler innskudd til offentlig eller privat administrerte forsikringsplaner for pensjon på obligatorisk, avtalemessig eller frivillig basis. Konsernet har ikke ytterligere betalingsforpliktelser etter at innskuddene er betalt. Innskuddene regnskapsføres som lønnskostnad i takt med plikten til å betale innskudd på løp. Forskuddsbetalte innskudd føres som en eiendel

Inntektsføring

Inntekter måles til virkelig verdi, netto etter fradrag for rabatter og merverdiavgift. Inntekt resultatføres når det kan måles pålitelig og det er sannsynlig at de økonomiske fordelene vil tilflyte konsernet. Mottatt anleggsbidrag i nettvirksomheten inntektsføres det år anleggsbidraget faktureres for.

Kraftinntekter inntektsføres ved levering. Realiserte inntekter fra fysisk og finansiell handel i kraftkontrakter presenteres som salgsinntekter.

Inntektsført nettinntekt det enkelte år tilsvare periodens leverte volum avregnet til den til enhver tid fastsatte tariff. Nettvirksomheten er underlagt inntektsrammeregulering fra Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) tillagt overføringskostnader, påslag Enova og eiendomsskatt, fratrukket avbruddskostnader. Mer-/mindreinntekten, som er forskjellen mellom inntektsført nettleie og tillatt inntekt, defineres som en regulatorisk gjeld/ eiendel som ikke kvalifiserer til balanseføring. Merinntekt pr. 31.12.2015 utgjorde tnoK 206.378. Tilsvarende tall for 31.12.2014 var tnoK 169.931.

Utbytteinntekter resultatføres når rett til å motta betaling oppstår.

Bonusavtaler.

Konsernet regnskapsfører en forpliktelse for bonus som bygger på konsernets resultater. Utbetalt bonus til ledende ansatte i løpet av året er vist i note 9.

Leieavtaler

Leieavtaler der en vesentlig del av risiko og avkastning knyttet til eierskap fortsatt ligger hos utleier, klassifiseres som operasjonelle leieavtaler. Leiebetaling ved operasjonelle avtaler kostnadsføres lineært over leieperioden.

Kraftderivater

Endring i kraftderivater bokføres som en del av kraftkjøp i resultatregnskapet.

Utbytte

Utbyttebetalinger til morselskapets aksjonærer klassifiseres som gjeld fra og med det tidspunkt utbytte er fastsatt av generalforsamlingen.

Note 3 Viktige regnskapsestimater og skjønsmessige vurderinger

Konsernet utarbeider estimater og gjør antakelser/forutsetninger om fremtiden. De regnskapsestimater som følger av dette vil pr definisjon sjelden være fullt ut i samsvar med det endelige utfallet. Estimater og antakelser/ forutsetninger som representerer en betydelig risiko for vesentlige endringer i balanseført verdi på eiendeler og gjeld i løpet av neste regnskapsår er drøftet under.

Estimert verdifall på goodwill

Konsernet gjennomfører årlig tester for å vurdere verdifall på goodwill. Gjenvinnbart beløp fra kontantgenererende enheter er fastsatt ved beregninger av bruksverdi.

Pensjoner

Nåverdien av pensjoner avhenger av flere ulike faktorer som er bestemt av en rekke aktuariemessige forutsetninger. Forutsetningen som benyttes for å beregne pensjonskostnad inkluderer diskonteringsrente, lønns- og G-regulering. Enhver endring i disse forutsetningene påvirker balanseført beløp på pensjonsforpliktelsen. Det henvises til note 23 for ytterligere beskrivelse av bruk av anvendte estimater.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler avskrives over forventet brukstid. Dette danner grunnlag for årlige avskrivninger resultatregnskapet. Forventet brukstid estimeres på bakgrunn av historikk, erfaring og skjønsmessig vurdering av fremtidig bruk. Det gjennomføres endringer i avskrivningsplanene dersom det oppstår endringer i disse estimatene.

Note 4 Finansielle risikofaktorer

Finansiell risiko

Finansiell risiko i Fredrikstad Energi konsernet består av både markedsrisiko, kredittrisiko og likviditetsrisiko. I tillegg er konsernet utsatt for operasjonell og regulatorisk risiko.

Gitte fullmakter, rammer og løpende økonomisk rapportering.

Overordnet mål er å ha en tilfredsstillende buffer mot covenantskrav og opprettholde en skyggerating som minimum skal være BBB.

Markedsrisiko

Fredrikstad Energi konsernet er eksponert for kraftprisen som selger av kraft. For å redusere risikoen for svingninger i marginer gjennomfører kraftsalgsvirksomheten handler i kraftmarkedet.

Renterisiko

I tillegg til ordinær renterisiko på konsernets finansiering er konsernet eksponert mot renterisiko gjennom inntektsrammesystemet i nettvirksomheten. For å redusere konsernets renterisiko benyttes låneavtaler med fast og løpende rente, samt rentebytteavtaler.

Konsernet har obligasjonslån på 400 millioner kroner med flytende rente som forfaller oktober 2017. Videre er det et sertifikatlån på 100 millioner kroner med 3 mnd flytende rente som forfalt februar 2016.

I tillegg til dette er det obligasjonslån på 400 millioner kroner med fastrente som forfaller i 2019 til 2022

Konsernet har to renteswapavtaler. Det er en avtale fra flytende til fast på 500 millioner kroner som forfaller i 2026, samt en renteswapavtale fra fast til flytende på 200 millioner kroner som forfaller i 2019.

En endring av 10 års renteswap med 0,25% gir en endring i verdi på avtalene på ca 15 mill.

En økning i 3 mnd Nibor på 0,25% vil redusere lånekostnaden for konsernet med ca 0,5 mill.

Etter IFRS inntektsføres faktisk inntekt i nettvirksomheten (innkrevd nettleie) og ikke tillatt inntekt (inntektsrammen). Det vil dermed ikke være 1 til 1 forhold mellom endring i inntektsramme og resultateffekt det enkelte år, selv om virksomheten skal kreve inn tillatt inntekt over tid.

Kreditrisiko

Hovedtyngden av konsernets debitorer er privatpersoner som kjøper strøm og nettleie. Oppfølging og innkreving av kunde- fordringer er sentralisert i datterselskapet MAIK AS. Hovedtyngden av forfalte kundeordringer pr 31.12.2015 er knyttet til salg av strøm og nettleie. Det er avsatt 2,8 millioner kroner til dekning av tap på denne fordringsmassen. Forfalte kunde- fordringer som var ubetalt mer enn 60 dager etter forfall var på 3,6 millioner kroner 31.12.2015.

Kundefordringer per 31.12.2015 fordeler seg som følger i antall dager etter fakturering

Millioner kroner	Ikke forfalt	0-30 dager	30-60 dager	60-90 dager	90-180 dager	>180 dager	Sum
2014	58.521	8.818	3.245	1.104	1.209	1.803	79.937
2015	78.486	5.955	3.476	477	1.378	1.762	91.534

Likviditetsrisiko

Refinansieringsrisikoen til Fredrikstad Energi konsernet skal holdes lav. Fredrikstad Energi konsernet styrer derfor etter spredte låneforfall langt ut i tid.

Forfallsoversikt finansielle forpliktelser	1 halvår 2016	2 halvår 2016	2017	2018	Senere
Langsiktig gjeld					
Rentebærende gjeld	6.560	27.540	434.100	34.100	653.260
Renteswaper	8.665	8.665	18.890	18.890	162.040
Kortsiktig lån					
Kortsiktig rentebærende gjeld	215.000	0	0	0	0
Kraftderivater	742	0	0	0	
Annen kortsiktig gjeld	256.874	0	0	0	0
Sum	487.840	36.205	452.990	52.990	815.300

Vurdering av virkelig verdi

Finansielle instrumenter

Tabellen under viser finansielle instrumenter til virkelig verdi etter verdsettelsesmetode. De ulike nivåene er definert som følger:

1. Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse (nivå 1)
2. Verdsettelse basert på andre observerbare faktorer enn notert pris (nivå 1) enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra priser) for eiendelen eller forpliktelsen (nivå 2)
3. I tilfelle hvor det ikke er hensiktsmessig å benytte notert kurs eller transaksjonsverdi, benyttes neddiskonterte fremtidige kontantstrømmer, samt konsernets egne estimat (nivå 3)

Følgende tabell viser konsernets derivater til virkelig verdi

2015

Tusen kroner	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Rentederivater forfall 2026		174 154		174 154
Rentederivater forfall 2019		-12 896		-12 896
Kraftderivater		742		742
Sum	-	162 000	-	162 000

2014

Tusen kroner	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Rentederivater forfall 2026		183 958		183 958
Rentederivater forfall 2019		-13 100		-13 100
Kraftderivater		2 406		2 406
Sum	-	173 264	-	173 264

Operasjonell risiko

Konsernet er utsatt for en rekke forhold som representerer operasjonell risiko. Innfallsvinkler til å håndtere dette er gjennom HMS, beredskaps- og kvalitetsarbeid. Her arbeides det kontinuerlig med forbedring av prosesser i konsernet. For å sikre mot økonomisk risiko har Fredrikstad Energi konsernet forsikring på personell, eiendeler og ansvar. Dekning gjennomgås årlig.

Regulatorisk risiko

Nettvirksomheten er monopolvirksomhet som reguleres av NVE og endringer i betingelser vil påvirke størrelsen på hvor stor inntektsramme man har lov til å kreve inn.

Kapitalforvaltning

Konsernets kapitalstyring skal sikre konsernets finansielle handlefrihet på kort og lang sikt. Målsetningen er å ha en finansiell struktur som gjennom soliditet og kontantstrøm sikrer en ønsket kredittverdighet, samt avkastning til eierne.

Tilgjengelig likviditet skal til enhver tid minst dekke låneforfall de kommende 12 måneder, og en nødvendig reserve utover dette. Konsernets likviditetsreserve består av, utover bankinnskudd, ubenyttet kassekreditt og trekkfasilitet. Konsernet benytter hovedsakelig obligasjonsmarkedet og sertifikatmarkedet som lånekilder. Ved årsskiftet hadde konsernet ubenyttede trekkfasiliteter som er tilstrekkelige for de neste 12 måneder. Ekstern opplåning er sentralisert i morselskapet.

Fredrikstad Energi AS har ikke offisiell kredittrating, men har uoffisiell rating på BBB. Den har vi som ambisjon om å opprettholde.

Konsernet har ubenyttede trekkfasiliteter ved pr. 31.12.2015 på 25.000 (325.000 i 2014)

Note 5 Segmentinformasjon

Tusen kroner	Nett		Kraftsalg		Tjenester	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Brutto segment salg	539 657	529 036	153 621	168 187	56 164	53 049
Salg mellom segmenter			-29 527	-32 099	-29 646	-27 616
Salgsinntekter	539 657	529 036	124 094	136 088	26 518	25 433
Driftsresultat	113 862	123 188	12 130	11 070	12 495	11 770

Avskrivninger driftsmidler	78 719	80 372	59	45	168	435
Investeringer	154 493	132 217	-	61	183	-

Tusen kroner	Annen virksomhet		Elimineringer		Sum	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Brutto segment salg	43 406	40 416	-85 811	-92 983	707 037	697 705
Salg mellom segmenter	-26 638	-33 268	85 811	92 983	-	-
Salgsinntekter	16 768	7 148	-	-	707 037	697 705
Driftsresultat	-4 645	3 266	-550		134 392	144 686

Avskrivninger driftsmidler	4 366	3 880			83 312	84 732
Investeringer	9 559	5 332			164 235	137 610

Note 6 Inntekter

Tusen kroner	Note	2015	2014
Energiomsetning		124 094	131 873
Overføringsinntekter		507 324	494 777
Tjenestesalg		26 518	25 432
Anleggsbidrag		32 333	34 259
Leieinntekter		5 635	5 627
Andre inntekter		11 133	5 737
Sum salgsinntekter		707 037	697 705

Note 7 Netto andre gevinster

Tusen kroner	Note	2015	2014
Gevinst ved avgang eiendom		-	2 687
Aksjeutbytte		548	530
Netto andre gevinster		548	3 217

Note 8 Netto finanskostnad

Tusen kroner	Note	2015	2014
Rentekostnad rentebærende lån		55 513	56 208
Andre rentekostnader		4 578	2 349
Sum rentekostnad		60 091	58 557
Renteinntekter		-3 964	-3 585
Netto rentekostnad		56 127	54 972
Andre finansinntekter		-691	-906
Andre finanskostnader		1 470	1 422
Resultat renteswaper		-9 600	67 549
Sum netto finanskostnad		47 306	123 037

Note 9 Personalkostnader

Tusen kroner	Note	2015	2014
Lønn		51 298	45 834
Arbeidsgiveravgift		11 643	11 811
Pensjonskostnader ytelsesplaner		5 132	4 666
Pensjonskostnader innskuddsplaner		1 861	1 341
Andre personalkostnader		2 334	2 371
Sum personalkostnader		72 268	66 023

Antall årsverk		105	99
----------------	--	-----	----

Oversikt over godtgjørelse til ledende ansatte og styret 2015

Navn	Stilling	Lønn/ honorar	Resultat lønn	Natural- ytelser	Pensjons- kostnader	Sum
Trond Andersen	Konsernsjef	1 501	175	207	176	2 060
Eilert Henriksen	Leder Forr.område Nett	1 263	179	153	150	1 746
Karl Anders Følstad	Ansvarlig finans	1 040	149	44	135	1 367
Karin Breen	Leder Forr.område Tjenester	1 177	149	140	190	1 657
Tore Bjørnstad	Ansvarlig økonomi	1 057	149	28	183	1 417
Bjørn Svendsen	IKT ansvarlig konsern	1 174	149	20	55	1 398
Terese Troy Prebensen	Leder Forr.område Kraft	975	149	8	55	1 187
Hilde Bekkevard	Leder HR - 01.10.-31.12	270		3	14	287
Styremedlemmer						
Terje Moland Pedersen	Styreleder	332				332
Finn-Bjørn Ruyter 1)	Nestleder					
Erik Jansen	Styremedlem	216				216
Tor Prøitz	Styremedlem	191				191
Ingrid Trømborg	Styremedlem	91				91
Per Anders Opsahl	Styremedlem ansatt	65				65
Marianne Myrbråten	Styremedlem ansatt	65				65
Svein Høiden	Varamedlem	9				9
Sum		9 425	1 098	604	958	12 086

1) Godtgjørelse utbetalt til arbeidsgiver

Oversikt over godtgjørelse til ledende ansatte og styret 2014

Navn	Stilling	Lønn/ honorar	Resultat lønn	Natural- ytelser	Pensjons- kostnader	Sum
Trond Andersen	Konsernsjef	1 523	399	176	202	2 300
Eilert Henriksen	Leder Forr.område Nett	1 243	305	153	161	1 862
Karl Anders Følstad	Leder Forr.område Kraft	1 034	249	47	143	1 473
Karin Breen	Leder Forr.område Tjenester	1 154	280	135	223	1 792
Tore Bjørnstad	Ansvarlig økonomi	1 079	249	51	193	1 572
Bjørn Svendsen	IKT ansvarlig konsern	1 095	266	11	54	1 426
Terese Troy Prebensen	Leder utvikling 01.05-31.12	577		5	25	607
Styremedlemmer						
Terje Moland Pedersen	Styreleder	365				365
Erik Jansen	Nestleder	96				96
Tor Prøitz	Styremedlem	198				198
Bengt Johansson	Styremedlem - 01.01-23.05	171				171
Ingrid Trømborg	Styremedlem - 23.05-31.12	51				51
Per Bjergli	Varamedlem	4				4
Bo Englund	Styremedlem	25				25
Per Anders Opsahl	Styremedlem ansatt	72				72
Marianne Myrbråten	Styremedlem ansatt	72				72
Terese Troy Prebensen	Styremedlem - 01.01-23.05	96				96
Sum		8 856	1 748	579	1 000	12 183

Alle tall i tabellen over er i tillegg grunnlag for arbeidsgiveravgift.

Note 10 Andre driftskostnader

Tusen kroner	Note	2015	2014
Husleie strøm mv		14 784	12 894
Vedlikeholdskostnader		31 448	32 921
Salgs- og markedsføringskostnader		3 804	4 311
Annet		55 123	52 349
Sum andre driftskostnader		105 159	102 475

Godtgjørelse til revisor

Lovpålagt revisjon		1 094	975
Skatterådgivning		-	95
Andre tjenester utenfor revisjon		96	60
Sum		1 190	1 130

Note 11 Varige driftsmidler

Tusen kroner	Tekn. Utstyr og løsøre	Nett	Annen eiendom	Bredbånd	Anlegg under utførelse	Sum
Balanseført verdi 31.12.2013	19 999	1 121 750	3 691	13 489	40 373	1 199 302
Investeringer	4 687	121 943	-	3 313	7 667	137 610
Overført anlegg under utførelse		8 641			-8 641	-
Avgang anskaffelseskost		-1 106	-3 757	-		-4 863
Avgang akkumulerte avskrivninger			1 269	-		1 269
Avskrivninger 2014	-5 979	-77 815	-60	-878		-84 732
Balanseført verdi 31.12.2014	18 707	1 173 413	1 143	15 924	39 399	1 248 586
Per 31.12.2014						
Anskaffelseskost	79 761	2 440 847	1 143	20 565	39 399	2 581 715
Akkumulerte avskrivninger	-61 055	-1 267 434	-	-4 641	-	-1 333 130
Balanseført verdi 31.12.2014	18 706	1 173 413	1 143	15 924	39 399	1 248 585
Balanseført verdi 31.12.2014	18 706	1 173 413	1 143	15 924	39 399	1 248 585
Investeringer	11 781	122 673	-	3 083	26 765	164 302
Avskrivninger 2015	-6 453	-75 819	-	-1 041	-	-83 313
Balanseført verdi 31.12.2015	24 034	1 220 267	1 143	17 966	66 164	1 329 574
Per 31.12.2015						
Anskaffelseskost	87 260	2 564 596	1 143	23 648	66 164	2 742 811
Akkumulerte avskrivninger	-64 371	-1 343 184	-	-5 682	-	-1 413 237
Balanseført verdi 31.12.2015	22 889	1 221 412	1 143	17 966	66 164	1 329 573
Avskrivningsprosent	7-30	3-10	3-10	5		
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær		

Note 12 Goodwill

Tusen kroner	Goodwill
Per 31.12.2014	
Anskaffelseskost	523 509
Akkumulerte avskrivninger	250 105
Balansført verdi 31.12.2014	273 404
Balansført verdi 31.12.2015	273 404
Balansført verdi 31.12.2015	273 404
Per 31.12.2015	
Anskaffelseskost	523 509
Akkumulerte avskrivninger	250 105
Balansført verdi 31.12.2015	273 404

Goodwill er knyttet til nettvirksomheten, og er avskrevet frem til 31.12.2012.

Note 13 Nedskrivningsvurderinger

Konsernet har vesentlige langsiktige eiendeler både som materielle og immaterielle eiendeler. Utvikling i disse er vist i note 11 og 12. Det er estimatusikkerhet knyttet til både varige driftsmidler og immaterielle eiendeler. Både verdsettelse og estimert utnyttbar levetid bygger på fremtidsinformasjon som er beheftet med stor grad av usikkerhet. Goodwill er knyttet til nettvirksomhet ved oppkjøp av energiverk i 2000 og 2001. Denne er avskrevet planmessig i perioden frem til og med 2012, og er i sin helhet henført til nettvirksomheten.

Varige driftsmidler er i utgangspunktet balansført til anskaffelseskost, og dersom de har en begrenset levetid, blir de planmessig avskrevet over denne. Utnyttbar levetid og utrangeringsverdi er basert på estimater om fremtidig utvikling.

Goodwill testes årlig for verdifall. Løpende overvåkes indikasjoner på mulig verdifall. Ved indikasjoner om verdifall gjennomføres verdifalltest umiddelbart, og uansett minst en gang i året. Dersom verdifalltester tilsier at balansførte verdier ikke kan forsvares, foretas nedskrivning til gjenvinnbart beløp. Verdifalltester gjennomføres ved at kontantstrømmer knyttet til kontantgenererende enheter identifiseres og neddiskonteres.

Goodwill og de aller vesentligste av varige driftsmidler er knyttet til nettvirksomheten. Verdifalltesten tar utgangspunkt i budsjett for 2015 og prognose for de etterfølgende årene. I prognosen er det brukt kostnadsnivå på linje med budsjettet for 2015. Videre er det brukt en investeringsprognose som bygger på den utvikling som nettvirksomheten antar fremover, hvor blant annet investering i AMS målere i perioden 2016-2018 er vesentlig. Når det gjelder effektivitet for våre nettselskaper er det forutsatt at de i perioden har en effektivitet på linje med dagens nivå. Det er benyttet antatte kontantstrømmer for perioden frem til 2030 før terminalverdi fastsettes. Det forutsettes ingen endringer i inntektsrammemodellen i perioden frem til terminalåret. Det er brukt 1,5% vekst terminalår. Det er benyttet en diskonteringsrente lik forventet NVE rente (6,5%) i perioden.

Gjennomførte verdifalltester viser at det ikke er noe behov for nedskrivning av noen eiendeler ved utgangen av regnskapsåret.

Tabellen under viser balansførte verdier fordelt på kontantgenererende eiendeler ved utgangen av 2015:

Kontantgenererende enhet	Driftsmidler	Goodwill	Sum balanseverdi	Nedskrivninger
Nett	1 295 670	273 404	1 569 074	-
Marked	195		195	-
MAFI Tjenester	770		770	-
Øvrig virksomhet	32 939		32 939	-
Konsern	1 329 574	273 404	1 602 978	-

Note 14 Langsiktige utlån

Tusen kroner	2015	2014
Rentebærende lån	39 400	37 512
Sum langsiktige fordringer	39 400	37 512

Dette er ansvarlig lån til felleskontrollert virksomhet.

Opprinnelig lån på 36.000 fra mars 2014 tillagt renter i 2014 og 2015

Renteberegnes med 3 mnd NIBOR + 3%

Note 15 Investering i tilknyttede selskaper og felleskontrollert selskap

Tusen kroner	Anskaffelse- tidspunkt	Anskaffelses- kost	Balanseført verdi	Forretnings- kontor	Eierandel	Stemme- andel
Nettpartner Holding AS	2012	180 000	165 671	Ås	60,00 %	50,00 %
Værste AS	1998	60 643	77 912	Fredrikstad	29,59 %	29,59 %
Fredrikstad Fjernvarme AS	1999	13 710	24 108	Fredrikstad	32,50 %	32,50 %
Røyken Kraft AS	2000	2 940	4 032	Røyken	49,00 %	49,00 %
Norsk Enøk og Energi AS	2003	3 480	3 322	Drammen	25,94 %	25,94 %
		<u>260 773</u>	<u>275 045</u>			
Tusen kroner					2015	2014
Balanseført verdi 1. januar					273 870	249 964
<i>Andel resultater</i>						
Nettpartner Holding konsern					12 633	12 493
Resultat Felleskontrollert selskap					12 633	12 493
Værste AS konsern					885	23 867
Fredrikstad Fjernvarme AS					-435	313
Røyken Kraft AS					1 059	843
Norsk Enøk og Energi AS					1 148	1 267
Resultat tilknyttede selskaper					2 657	26 290
Utvidet resultat etter skatt					-7 925	-13 027
Utbytte					-2 648	-1 850
Egenkapitaleffekt kjøp "Ikke kontrollerende eierinteresse "					-3 543	
Balanseført verdi 31. desember					275 044	273 870
Årets avskrivning merverdi					500	500
Merverdi pr 31. desember					876	1 376

Konsernets andel av resultat, eiendeler og gjeld i selskapene etter selskapenes offentlige regnskap 2015 etter NGAAP

Selskap	Type	Registrert i	Eiendeler	Gjeld	Salgs- inntekter	Årets resultat
Nettpartner Holding AS	Felleskontr.	Ås	345 173	233 352	602 341	-9 886
Værste AS	Tilknyttet	Fredrikstad	222 387	133 146	22 331	-663
Fredrikstad Fjernvarme AS	Tilknyttet	Fredrikstad	76 978	52 983	14 125	-548
Røyken Kraft AS	Tilknyttet	Røyken	5 342	2 365	10 342	1 059
Norsk Enøk og Energi AS	Tilknyttet	Drammen	9 770	6 346	16 886	1 148
Sum			659 650	428 193	666 024	-8 889

Note 16 Finansielle instrumenter etter kategori

Tusen kroner	Derivater benyttet til sikringsformål	Eiendeler til virkelig verdi over resultatet	Utlån og fordringer	Sum
Eiendeler 31.12.2015				
				-
Langsiktige fordringer			43 114	43 114
Kundefordringer og andre fordringer			131 827	131 827
Derivater		12 896		
Kontanter og kontantekvivalenter			13 400	13 400
Sum finansielle eiendeler 31.12. 2015	-	12 896	188 341	188 341
Eiendeler 31.12.2014				
				0
Langsiktige fordringer			39 715	39 715
Kundefordringer og andre fordringer			106 634	106 634
Derivater		13 000	-	13 000
Kontanter og kontantekvivalenter			28 454	28 454
Sum finansielle eiendeler 31.12. 2014	-	13 000	174 803	187 803
Forpliktelseser 31.12.2015				
Kortsiktige lån			215 000	215 000
Langsiktige lån			797 852	797 852
Derivater		174 896		174 896
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld			256 874	256 874
Sum finansielle forpliktelseser 31.12.2015	-	174 896	1 269 726	1 444 622
Forpliktelseser 31.12.2014				
Kortsiktige lån			100 000	100 000
Langsiktige lån			797 217	797 217
Derivater		186 364		186 364
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld			174 483	174 483
Sum finansielle forpliktelseser 31.12.2014	-	186 364	1 071 700	1 258 064

Note 17 Kundefordringer og andre fordringer

Tusen kroner	2015	2014
Kundefordringer	94 328	82 709
Avsetning til dekning av tap	-2 794	-2 772
Kundefordringer netto	91 534	79 937
Andre fordringer	40 293	26 697
Sum kundefordringer og andre fordringer	131 827	106 634

Note 18 Betalingsmidler

Tusen kroner	2015	2014
Betalingsmidler innenfor konsernkonto	9 377	24 907
Bundne skattetrekkmidler	3 844	3 426
Andre betalingsmidler utenfor konsernkonto	179	121
Sum betalingsmidler	13 400	28 454

Fredrikstad Energi AS har konsernkontoordning i Nordea. Et konsernkontosystem innebærer solidaransvar mellom deltakende selskaper. Fredrikstad Energi AS konti utgjør eneste direkte mellomværende med banken, mens innskudd og trekk på datterselskapenes konti betraktes som interne mellomværende med Fredrikstad Energi AS. Deltakende selskaper i konsernkontoordningen har et solidarisk selvskyldneransvar for et samlet trekk i ordningen inntil trekkrammen på 25 millioner kroner.

Note 19 Aksjekapital og overkurs

Tusen kroner	Aksjekapital	Overkurs	Sum
Per 31.desember 2014	154 160	36 691	190 851
Per 31.desember 2015	154 160	36 691	190 851

Alle aksjer i Fredrikstad Energi AS har lik stemmerett. Det er ikke ulike aksjeklasser

Aksjonærer i Fredrikstad Energi AS 31. desember 2015

	Antall aksjer	Eierandel	Stemmeandel
Fredrikstad Kommune	7 862	51 %	51 %
Hafslund Handel Øst AS	7 554	49 %	49 %
Sum	15 416	100 %	100 %

Aksjonærer i Fredrikstad Energi AS 31. desember 2014

	Antall aksjer	Eierandel	Stemmeandel
Fredrikstad Kommune	7 862	51 %	51 %
Fortum Holding Norway AS	7 554	49 %	49 %
Sum	15 416	100 %	100 %

Note 20 Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld

Tusen kroner	2015	2014
Leverandørgjeld	80 175	63 090
Skyldig offentlige trekk	63 021	52 784
Påløpte rentekostnader	8 482	5 647
Øvrige forpliktelsler	102 832	52 964
Sum leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	254 510	174 485

Note 21 Lån

Tusen kroner	2015	2014	
Langsiktige lån			
Pålydende	Bokført verdi	Bokført verdi	
Obligasjonslån fast rente	400 000	399 444	399 094
Obligasjonslån flytende rente	400 000	398 192	398 123
Fondsforetaksobligasjonslån	200 000	216	-
Sum langsiktige lån	1 000 000	797 852	797 217
Kortsiktige lån			
Sertifikatlån	100 000	100 000	100 000
Andre lån	115 000	115 000	
Sum kortsiktige lån		215 000	100 000
Sum lån		1 012 852	897 217
Forfallsprofil lån			
0-6 mnd		215 000	100 000
1-3 år		400 000	400 000
4-5 år		300 000	300 000
over 5 år		100 216	100 000
Sum lån		1 015 216	900 000
Lånebevegelser i 2015			
Lån 31. desember 2014		900 000	875 000
Nye lån		215 216	100 000
Forfalte lån		-100 000	-75 000
Sum lån 31. desember 2015		1 015 216	900 000

Obligasjonslånene pålydende til sammen 800 millioner kroner har en bokført verdi på 797,852 millioner kroner. Virkelig verdi på lånene etter kurs pr 31.12.2015 er på 842,660 millioner kroner. Tilsvarende tall for 31.12.2014 var 881,260 millioner kroner. Ved verdsettelsen av lånene til virkelig verdi er det benyttet kurser offentliggjort av «Verdipapirforetakenes Forbund». Disse bygger på innhentet prisinformasjon fra ledene verdipapirforetak. Dette er da en nivå 2 verdsettelse jfr note 4.

Det er knyttet finansielle forpliktelser til obligasjonslånene. Disse er knyttet til konsernregnskapet og er egenkapital på minst 25%, gjeldsgrad på maksimum 2,25 og rentedeckningsgrad ((EBITDA + renteinntekter) / rentekostnader) på minst 2,0. Videre er det krav til «negativ pantsettelse».

Fondsforetaksobligasjon

Lånet har 99 års løpetid. Obligasjonene med renter står tilbake for all annen gjeld og forpliktelser utstederen har, dog slik at obligasjonene med renter skal være likestilt og sideordnet med eventuelt andre foretaksfundsobligasjoner, preferanseaksjer eller tilsvarende ansvarlig kapital med samme status. Alle finansielle forpliktelser er oppfylt ved utgangen av året.

Rente på obligasjonslånet følger utbytte betalt av Fredrikstad Energi AS, men utstederen har plikt til ikke å betale og ikke akkumulere renter på obligasjonslånet hvis rentedeckningsgraden målt på konsernnivå faller under 2,5. Låneforpliktelsen er ved førstegangsinnregning bokført til nåverdien av det sikre tilbakebetalingskravet som er hovedstolen på forfallstidspunkt. Dette utgjør 216.000 pr. 31.12.2015. I etterfølgende perioder regnskapsføres lånet til amortisert kost beregnet ved bruk av effektiv rente. Forskjellen mellom bokført verdi og innløsningsverdien resultatføres over lånets løpetid (amortisert kost).

Ratingbyråer har klassifisert tilsvarende obligasjoner lagt ut av nordiske utstedere som 50 % - 75 % egenkapital.

Note 22 Skatt

Tusen kroner	2015	2014
Skattekostnad		
Betalbar skatt	510	14 959
Endring utsatt skattefordel	19 488	-9 022
Endret skattesats	510	-
Annet	32	206
Sum skattekostnad	20 540	6 143
Betalbar skatt i balansen		
Betalbar skattekostnad	510	14 959
Betalbar skatt i balansen	510	14 959

Skatt på resultat før skatt avviker fra det beløpet som hadde fremkommet dersom nominell skattesats for alminnelig inntekt hadde vært benyttet. Differansen er forklart som følger:

Tusen kroner	2015	2014
Resultat før skattekostnad	102 376	60 431
Skatt beregnet med normal skattesats	27 642	16 316
Skatteeffekt av endret skattesats	-957	-
	-	-
Permanente forskjeller	-433	-143
Resultat tilknyttet og felleskontrollert virksomhet	-4 128	-10 471
Andre forhold	-1 584	441
Sum skattekostnad	20 540	6 143
Effektiv skattesats	20 %	10 %

Utsatt skattefordel

Utsatt skatt nettoføres i balansen når konsernet har en juridisk rett til å motregne utsatt skatt mot utsatt skattefor. Følgende beløp er blitt nettoført:

Tusen kroner	2015	2014
Utsatt skatt som reverseres senere enn 12 måneder	47 500	40 632
Utsatt skatt som reverseres innen 12 måneder	73	1 219
Sum utsatt skatt	47 573	41 851
Utsatt skattefordel som reverseres senere enn 12 måneder	52 395	73 176
Utsatt skattefordel som reverseres innen 12 måneder	1 523	1 084
Sum utsatt skattefordel	53 919	74 260
Sum utsatt skattefordel - netto	-6 346	-32 409

Endring i balanseført utsatt skattefordel

Balanseført verdi 1. januar	-32 409	-23 387
Resultatført i perioden	20 540	-8 814
Ført mot utvidet resultat i perioden	5 523	-208
Balanseført verdi 31. desember	-6 346	-32 409

Endring i utsatt skattefordel

Tusen kroner	Fordringer	Pensjoner	Lån og Fremførbart forpliktelsesunderskudd	Sum	
Utsatt skattefordel per 31.12.2014	495	7 039	48 023	18 865	74 422
Resultatført i perioden	19	-1 452	-6 523	-7 028	-14 984
Ført mot utvidet resultat i perioden		-5 587			-5 587
Utsatt skattefordel per 31.12.2015	514	-	41 500	11 837	53 851

Tusen kroner	Driftsmidler	Annet	Sum
Utsatt skatt per 31.12.2014	40 794	1 219	42 013
Resultatført i perioden	6 607	-1 115	5 492
Ført mot utvidet resultat i perioden			-
Utsatt skatt per 31.12.2015	47 401	104	47 505
Netto utsatt skattefordel 31.12.2015			-6 346

Note 23 Pensjoner

Konsernet har både innskuddsordning og ytelsesordninger. Pensjonsordningene er generelt finansiert gjennom innbetaling fra selskapene, som hovedsakelig fastsettes på basis av aktuarberegninger. I henhold til lov om obligatorisk tjenestepensjon fra 2006 er det etablert avtaler om innskuddspensjon.

Ytelsesbasert ordning

Alle avtaler om ytelsesordninger er lukket før 2011, slik at alle nyansatte etter dette inngår i innskuddsordning. Per 31.12.2015 er 55 ansatte dekket gjennom ytelsesplaner. Videre er det oppsatte rettigheter for 245 tidligere ansatte og pensjonister i ytelsesplaner.

Pensjonsmidlene er vurdert til virkelig verdi ved utgangen av året. Ved måling av påløpte pensjonsforpliktelser benyttes estimert forpliktelse ved regnskapsavslutningene. De fremtidige pensjonsytelsene er basert på antall opptjeningsår og lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder. Pensjonsforpliktelsene (netto nåverdi av pensjonsytelsene på balansedagen justert for fremtidig lønnsvekst) er vurdert etter best estimat basert på forutsetninger på balansedagen. De aktuarmessige beregningene av pensjonsforpliktelsene er utført av aktuar. Forutsetninger for lønnsøkninger, pensjonsregulering og G-regulering er sammenholdt med historiske observasjoner, inngåtte tariffavtaler og forholdet med enkelte forutsettelse.

Ansatte som har ytelsesbasert pensjonsordning er omfattet av privat AFP ordning.

Ansatte som slutter før pensjonsalder, blir værende igjen i pensjonsordningen, og får en oppsatt rettighet. Oppsatte rettigheter reguleres årlig med folketrygdens beløp.

Innskuddsbasert ordning

Konsernets innskuddsbaserte ordning omfatter 50 personer pr 31.12.2015.

Tusen kroner	Note	2015	2014
Årets pensjonsopptjening		3 078	3 072
Rentekostnad		512	1 173
Arbeidsgiveravgift		879	790
Administrasjonskostnad		1 533	1 213
Pensjonskostnad ytelsesordning		6 002	6 248
Innskuddsordning inkl. arbeidsgiveravgift		1 862	1 341
Sum pensjonskostnad		7 864	7 589

Balanseført forpliktelse

Nåverdi av opptjent pensjonsforpliktelse	186 511	208 672
Virkelig verdi på pensjonsmidler	-186 511	-182 644
Netto pensjonsforpliktelse i balansen	-	26 028

Endring i balanseført pensjon

Pensjonsforpliktelse 01.01.	-26 028	-33 584
Resultatført pensjonskostnad	-6 001	-6 104
Arbeidsgiveravgift av innbet premie	1 196	1 774
Estimatavvik over utvidet resultat	22 349	-771
Utbetalte ytelser	8 484	12 657
Pensjonsforpliktelse 31.12.	-	-26 028

Følgende økonomiske forutsetninger er lagt til grunn:

Diskonteringsrente	2,70 %	2,30 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler	2,70 %	2,30 %
Årslig lønnsvekst	2,50 %	2,50 %
G-regulering	2,25 %	2,50 %
Regulering av løpende pensjon	1,50 %	1,75 %
Pensjonsregulering i offentlige ordninger	1,50 %	1,75 %
Regulering av oppsatte rettigheter i offentlige ordninger	2,50 %	2,50 %

Diskonteringsrenten er beregnet med utgangspunkt i OMF renten (obligasjoner med fortrinnsrett) den 31.12 som er beregnet av Norsk Regnskapsstiftelse. Ved måling av påløpte forpliktelser per 31.12.2015 er det lagt til grunn nye dødelighetsforutsetninger. Ny dødelighetstabell K2013BE som tar utgangspunkt i FNO sine analyser av dødeligheten i livsforsikringsbestandene i Norge og SSBs framskrivninger. Demografiske forutsetninger som er lagt til grunn i beregningene, er basert på veiledning fra Norsk Regnskapsstiftelse. Forutsetninger for dødelighet er basert på anbefalinger fra aktuar.

Note 24 Selskaper som inngår i konsolideringen

Selskapets navn	Virksomhets- sted	Type virksomhet	Eid direkte av morselskap	Eid av konsernet totalt
Morselskap				
Fredrikstad Energi AS	Fredrikstad	Annet		
Datterselskap				
Fredrikstad Nett AS	Fredrikstad	Nett	100 %	100 %
Follo Nett AS	Ås	Nett	100 %	100 %
Askøy Nett AS	Askøy	Nett	100 %	100 %
Follo Energi AS	Ås	Marked	100 %	100 %
Askøy Energi AS	Askøy	Marked	100 %	100 %
E20 Strøm AS	Fredrikstad	Marked	0 %	100 %
MAIK AS	Fredrikstad	MAFI Tjenester	100 %	100 %
Røyken Energi AS	Fredrikstad	Annet	100 %	100 %
Norgesnett AS	Fredrikstad	Annet	100 %	100 %
FEAS Bredbånd AS	Fredrikstad	Annet	100 %	100 %

Note 25 Hendelser etter balansedagen

Det gjennomføres en fusjon av nettselskapene i konsernet i løpet av 1 halvår 2016. Dette gjøres til kontinuitet og får regnskapsmessig og skattemessig effekt fra 01.01.2016.

Det er gjennomført en økning av trekkrammer i konsernet til 100 mill i begynnelsen 2016. Det arbeides videre med en refinansiering av konsernet, også med tanke på gjennomføring av fusjonen i nett og ved realisering av konsernets strategi.

Resultat Fredrikstad Energi AS

Tusen kroner	Noter	2015	2014
Driftsinntekter	14	39 013	39 532
Lønnskostnad	2,3	-16 521	-15 805
Annen driftskostnad	4,5,14	-26 097	-26 241
Avskrivninger	5	-3 325	-3 062
Sum driftskostnader		-45 943	-45 108
Driftsresultat		-6 930	-5 576
Konsernbidrag fra datterselskap		63 836	21 354
Utbytte fra datterselskap		19 073	19 254
Annen finansinntekt	13	24 524	24 703
Annen finanskostnad	13	-70 364	-72 289
Sum finansielle poster		37 069	-6 978
Resultat før skatt		30 139	-12 554
Skattekostnad (- inntekt)	15	2 787	-8 754
Årsresultat (-underskudd)		27 352	-3 800

Balanse 31.12. Fredrikstad Energi AS

Eiendeler			
Utsatt skattefordel	15	3 031	10 347
Varige driftsmidler	5	14 974	11 823
Aksjer i datterselskap	6	1 141 604	817 228
Aksjer i tilknyttede selskap	7	77 833	77 833
Aksjer i felleskontrollert selskap	7	160 260	160 260
Lån datterselskaper	9	187 102	187 102
Lån felleskontrollert og tilknyttede selskaper	9	48 169	46 288
Andre aksjer		3 703	3 703
Netto pensjonsmidler	2	20 007	20 276
Sum anleggsmidler		1 656 683	1 334 860
Fordringer konsernselskap	8	274 674	237 365
Andre fordringer		14 644	6 648
Betalingsmidler	8	10 264	25 615
Sum omløpsmidler		299 582	269 628
Sum eiendeler		1 956 265	1 604 488
Egenkapital og gjeld			
Aksjekapital	11	154 160	154 160
Overkurs		36 691	36 691
Sum innskutt egenkapital		190 851	190 851
Annen egenkapital		7 106	6 754
Sum egenkapital	12	197 957	197 605
Pensjonsforpliktelser	2	-	12
Sum avsetning for forpliktelser		-	12
Gjeld til finansinstitusjoner	10	1 000 000	800 000
Langsiktig gjeld konsernselskap	10	375 000	375 000
Sum langsiktig gjeld		1 375 000	1 175 000
Kortsiktig lån	10	215 000	100 000
Leverandørgjeld		1 111	2 028
Skyldig offentlige avgifter		1 455	1 172
Utbytte	12	27 000	26 000
Kortsiktig gjeld til datterselskaper	8	110 689	87 751
Annen kortsiktig gjeld		28 053	14 920
Sum kortsiktig gjeld		383 308	231 871
Sum egenkapital og gjeld		1 956 265	1 604 488

Fredrikstad, 28. april 2016

I styret for Fredrikstad Energi AS

Terje Moland Pedersen
Styreleder

Tor Prøitz
Styremedlem

Ingrid Trømborg
Styremedlem

Finn-Bjørn Ruyter
Nestleder

Erik Jansen
Styremedlem

Per Anders Opsahl
Styremedlem

Marianne Myrbråten
Styremedlem

Trond Andersen
Konsernsjef

Kontantstrøm Fredrikstad Energi AS

Tusen kroner	2015	2014
<i>Kontantstrøm fra driften</i>		
Resultat før skattekostnad (-underskudd)	30 140	-12 554
Gevinst salg anleggsmidler	-	-2 686
Avskrivninger	3 325	3 062
Endring leverandørgjeld	-917	360
Endring kunder	687	-559
Endring andre tidsavgreningsposter	-4 976	15 800
Endring balanseførte pensjoner	257	-129
Netto likviditetsendring fra driften	28 516	3 294
<i>Kontantstrømmer fra investeringer</i>		
Investering varige driftsmidler	-6 476	-2 019
Innbetaling ved salg driftsmidler	-	5 177
Kjøp av aksjer	-201 117	-1 913
Endring lånefordringer	-	-23 568
Endring lånefordring konsern	-10 274	-2 274
Netto likviditetsendring fra investeringer	-217 867	-24 597
<i>Likviditet brukt på finansiering</i>		
Endring ekstern langsiktig gjeld	200 000	25 000
Utbetaling av utbytte	-26 000	-26 000
Netto likviditetsendring fra finansiering	174 000	-1 000
Netto endring likviditet i året	-15 351	-22 303
Kontanter og bankinnskudd per 01.01	25 615	47 918
Kontanter og bankinnskudd per 31.12	10 264	25 615
Ubenyttet ramme konsernkonto	25 000	25 000
Ubenyttet ramme trekkfasilitet	-	300 000

Fredrikstad Energi AS - Noter til regnskapet 2015

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk.

Klassifisering

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi dersom verdifallet ikke forventes å være forbigående. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Vurderingsprinsipper

Bruk av estimater

Utarbeidelse av regnskaper i samsvar med regnskapsloven krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av selskapets regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn. Områder som i stor grad inneholder slike skjønnsmessige vurderinger, høy grad av kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for årsregnskapet, er beskrevet i notene.

Salgsinntekter

Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet. Salg av tjenester inntektsføres i takt med at leveransen finner sted.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke øvrig påregnelig tapsrisiko.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlenes forventede levetid dersom de har antatt levetid over 3 år og har en kostpris som overstiger kr 15.000. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmiddelet. Skillet mellom vedlikehold og påkostning/forbedring regnes i forhold til driftsmiddelets stand ved kjøp av driftsmiddelet. Leasingavtaler behandles regnskapsmessig som operasjonell leasing.

Datterselskaper, tilknyttede selskaper og felleskontrollert selskap

Datterselskap, tilknyttede selskap og felleskontrollert selskap vurderes etter kostmetoden i morselskapet. Investeringene er vurdert til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig. Det er foretatt nedskrivning til virkelig verdi når verdifall skyldes årsaker som ikke kan antas å være forbigående og det må anses nødvendig etter god regnskapsskikk.

Utbytte og konsernbidrag er inntektsført samme år som det er avsatt i datterselskap. Overstiger mottatt utbytte/konsernbidrag andel av tilbakeholdt resultat etter kjøpet, regnskapsføres den overskytende del som tilbakebetaling av investert kapital, og utdelingene reduserer regnskapsført verdi av investeringene i balansen.

Avgitt konsernbidrag til datterselskaper er tillagt kostprisen på aksjene i morselskapets balanse.

Pensjoner

Morselskapet har kollektiv foretakspensjonsordning (Offentlig ordning) for sine ansatte gjennom privat livselskap. Foretakspensjonsordningen er lukket. Ordningen er ytelsesplan, som betyr at selskapet har det økonomiske ansvaret for pensjonsytelsen. Lineær opptjening og forventet sluttlønn er lagt til grunn som opptjeningsgrunnlag. Planendringer amortiseres over forventet gjenværende opptjeningstid. Det samme gjelder estimatavvik i den grad de overstiger 10 % av den største av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene (korridor).

Morselskapet har etablert innskuddsbasert pensjonsordning. Denne ordningen blir ikke balanseført. Premie kostnadsføres løpende, inkludert arbeidsgiveravgift.

Ved verdsettelsen av pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er det benyttet estimert verdi ved regnskapsavslutningen. De estimerte verdiene korrigeres hvert år i samsvar med beregning foretatt av aktuar. Arbeidsgiveravgiften er periodisert for usikrede pensjoner. For sikrede pensjoner kostnadsføres arbeidsgiveravgiften basert på innbetalt pensjonspremie.

Foretaksordning og innskuddsordning tilfredsstiller kravene i henhold til reglene om obligatorisk tjenestepensjon.

Morselskapet har også en AFP (LO/NHO) ordning. Alle forpliktelser knyttet til gammel AFP ordning er avsluttet pr. 31.12.2015. Ny AFP ordning betraktes som en innskuddsordning og fremtidig forpliktelse er ikke balanseført.

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbar skatt og endring i utsatt skattefordel. Utsatt skattefordel er beregnet med 25 % på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt ligningsmessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode er utlignet. Oppføring av utsatt skattefordel på netto skattereduserende forskjeller som ikke er utlignet og underskudd til fremføring er begrunnet i antatt fremtidig inntjening. Utsatt skatt og skattefordel som kan balanseføres, er oppført netto i balansen. Utsatt skatt på merverdier i forbindelse med oppkjøp av datterselskap blir ikke utlignet. Utsatt skattefordel er i selskapsregnskapet balanseført til nominell verdi.

Skatt på avgitt konsernbidrag som føres som økt kostpris på aksjer i andre selskaper, og skatt på mottatt konsernbidrag som føres direkte mot egenkapitalen, føres direkte mot skatt i balansen (føringen skjer mot betalbar skatt hvis konsernbidraget har virkning på betalbar skatt og mot utsatt skattefordel hvis konsernbidraget har virkning på utsatt skattefordel).

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer som umiddelbart og med uvesentlig kursrisiko kan konverteres til kjente kontantbeløp og med forfallsdato kortere enn tre måneder fra anskaffelsesdato.

Note 2 Pensjoner

Tusen kroner	2015	2014
<i>Offentlig foretakspensjonsordning (lukket)</i>		
<i>Resultatregnskapet</i>		
Årets pensjonsopptjening	490	430
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	1 515	2 550
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-1 836	-2 333
Administrasjonskostnader	388	219
Resultatførte estimatendringer	2 657	2 901
Periodisert arbeidsgiveravgift	78	122
Sum pensjonskostnad	3 292	3 889
<i>Balansen</i>		
Beregnete pensjonsforpliktelser 31.12.	-63 823	-68 006
Pensjonsmidler til markedsverdi 31.12	58 169	57 750
Netto pensjonsforpliktelse 31.12	-5 654	-10 256
Periodisert arbeidsgiveravgift	-797	-1 446
Ikke resultatførte estimatendringer	26 458	31 978
Netto pensjonsmidler 31.12.	20 007	20 276
Antall personer inkludert i offentlig ordning		
Aktive	7	7
Pensjonister/ oppsatte rettigheter	106	106
Økonomiske og demografiske forutsetninger som er lagt til grunn		
Diskonteringsrente	2,70 %	2,30 %
Forventet avkastning	3,30 %	3,20 %
Lønnsregulering	2,50 %	2,50 %
G-regulering	2,25 %	2,50 %
Pensjonsregulering	1,50 %	1,75 %
Arbeidsgiveravgiftssats	14,10 %	14,10 %
Levealdertariff	K2013 BE	K2013 BE
Turnover før 40 år	4,40 %	4,40 %
Turnover etter 40 år	1,50 %	1,50 %
Gjenstående forpliktelse til gammel AFP ordning	0	12
Premie ny AFP inkl. arbeidsgiveravgift	147	129
<i>Innskuddsordning</i>		
Antall ansatte	6	5
Pensjonskostnad inkl arbeidsgiveravgift	262	252

Estimatendringer og avvik er amortisert over forventet gjenværende opptjeningstid i den grad de overstiger 10 % av den største av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene (korridor). Planendring er amortisert over forventet gjenværende opptjeningstid (ikke korridorløsning).

Overfinansieringen er for foretaksordning sannsynliggjort gjennom at forventet kontantverdi av den totale pensjonsforpliktelsen (påløpt og fremtidig) overstiger verdien av pensjonsmidlene.

Note 3 Personalkostnader

Tusen kroner	2015	2014
Lønninger	10 898	9 623
Arbeidsgiveravgift	1 971	2 057
Pensjonskostnader	3 247	3 753
Andre ytelser	405	372
Sum	16 521	15 805

Antall årsverk pr 31.12 13 12

Ved opphør eller endring av ansettelsesforholdet for adm. direktør gjelder de normale regler etter arbeidsmiljøloven. Ingen ansatte har lån i selskapet. Det er ikke gitt lån/sikkerhetsstillelse til styreleder eller andre nærstående parter. Det er ingen enkeltlån eller sikkerhetsstillelser som utgjør mer enn 5 % av selskapets egenkapital. Resultatlønn utbetales i henhold til på forhånd inngåtte avtaler. Det er inngått avtaler med daglig leder og andre ledende ansatte. Resultatlønnen er knyttet til konsernresultat. Når det gjelder ytelser til ledende ansatte og godtgjørelser til styret i Fredrikstad Energi AS, vises til note 9 i konsernregnskapet.

Note 4 Honorar til revisor

Tusen kroner	2015	2014
Lovpålagt revisjon	350	280
Skatterådgivning	-	-
Andre tjenester utenom revisjon	43	60
Sum	393	340

Note 5 Driftsmidler

Tusen kroner	Inventar og		Sum
	Tomt	IT utstyr	
Anskaffelseskost 31.12.2014	1 143	19 086	20 229
Tilgang driftsmidler	0	6 476	6 476
Avgang driftsmidler	-	-	-
Anskaffelseskost 31.12.2015	1 143	25 562	26 705
Akkumulerte avskrivninger 31.12.2015	-	-11 731	-11 731
Bokført verdi 31.12.2015	1 143	13 831	14 974
Årets avskrivninger	-	3 325	3 325
Forventet økonomisk levetid		3-15	3-15

Selskapet leier administrasjonsbygg i Fredrikstad. Leiekontrakten løper til 2026. Leie i 2015 var 7,8 mill. Hoveddelen av dette er fremleid til andre virksomheter i og utenfor konsernet.

Note 6 Aksjer i datterselskaper

Tusen kroner	Forretnings kontor	Eierandel	Egenkap.	Årsresultat	Balanseført verdi
Røyken Energiverk AS	Røyken	100 %	100	1 553	17 456
Fredrikstad Nett AS	Fredrikstad	100 %	732 431	27 252	657 517
NorgesNett AS	Fredrikstad	100 %	197	-12	200
Follo Nett AS	Ås	100 %	262 241	-4 269	324 748
Askøy Nett AS	Askøy	100 %	10 349	-1 563	120 762
Askøy Energi AS	Askøy	100 %	3 088	3 771	4 240
Follo Energi AS	Ås	100 %	4 468	3 615	9 770
MAIK AS	Fredrikstad	100 %	4 124	10 162	1 340
FEAS Bredbånd AS	Fredrikstad	100 %	4 509	-326	5 570
Sum			1 021 507	40 183	1 141 603

Det er foretatt reduksjon i balanseførte verdier med den del av mottatt utbytte og konsernbidrag (etter skatt) fra datterselskaper som henføres til perioden før vår eierperiode. Videre er avgitt konsernbidrag (etter skatt) til datterselskaper tillagt aksjeverdien for de respektive selskaper. For Fredrikstad Nett AS har eierandelen økt til 100% fra 65% i løpet av 2015. Tall for egenkapital og årsresultat for datterselskaperne er 2015 tall.

Note 7 Aksjer i tilknyttede selskaper og felleskontrollert selskap

Tusen kroner	Forretnings kontor	Eierandel	Balanseført verdi
<i>Tilknyttede selskaper</i>			
Værste AS	Fredrikstad	29,58 %	60.643
Norsk Enøk og Energi AS	Drammen	24,20 %	3.480
Fredrikstad Fjernvarme AS	Fredrikstad	32,50 %	13.710
Sum tilknyttede selskaper			77.833
<i>Felleskontrollert selskap</i>			
Nettpartner Holding AS	Ås	60,00 %	160.260

Nettpartner Holding AS er behandlet som felleskontrollert virksomhet på grunn av inngått aksjonæravtale. Informasjon om resultat og egenkapital er gitt i note 15 i konsernregnskapet.

Note 8 Bankinnskudd, trekkrettigheter mv

Tusen kroner	2015	2014
<i>Bundne bankinnskudd</i>		
Skattetrekkmidler	879	693
<i>Trekkrettigheter</i>		
Trekkefasilitet	-	300 000
Kassekreditt i konsernkontoordning	25 000	25 000

Fredrikstad Energi AS har en konsernkontoordning for konsernet i Nordea. Fredrikstad Energi AS er A-konto innehaver. Pr 31.12.2015 er det fordringer knyttet til ordningen på 153.894 og gjeld på 100.189, som er klassifisert som konsernmellomværende.

Det er ikke trekk på kassekreditt pr. 31.12.2015. Kassekreditt er øket til 100 mill. i begynnelsen av 2016.

Note 9 Langsiktige fordringer

Tusen kroner	2015	2014
<i>Fordringer som forfaller om senere enn 1 år</i>		
Lån til Felleskontrollert selskap - Nettpartner Holding AS	39 399	37 517
Lån til datterselskap - Follo Nett AS	187 102	187 102
Lån til tilknyttet selskap – Værste AS	8 771	8 771
Sum	235 272	233 390

Lån til felleskontrollert selskap er et ansvarlig lån renteberegnes med rente 3mnd Nibor + 3%. Lån til tilknyttet selskap er et rentefritt ansvarlig lån. Lån til datterselskap forfaller i 2022, og renteberegnes til rente tilsvarende gjennomsnittlig lånerente for Fredrikstad Energi AS med tillegg av 0,65%.

Note 10 Rentebærende gjeld

Tusen kroner	Forfall	2015	2014
Obligasjonslån	10/2017	400 000	400 000
Obligasjonslån	10/2019	300 000	300 000
Obligasjonslån	12/2022	100 000	100 000
Fondsforetaksobligasjon	12/2114	200 000	-
Sum langsiktig ekstern finansiering		1 000 000	800 000
Langsiktig lån Fredrikstad Nett AS		375 000	375 000
Sertifikatlån	02/2016	100 000	100 000
Kortsiktig aksjekjøpsfinansiering	01/2016	115 000	-
Sum kortsiktig ekstern finansiering		215 000	100 000

Finansiering og renterisiko

Selskapet refinansierte en vesentlig del av sin langsiktige opplåning mot slutten av 2012. Det ble etablert 3 nye obligasjonslån med varighet fra 5 til 10 år. Disse er notert på Nordic ABM.

I desember 2015 ble det i forbindelse med kjøp av 35% av aksjene i Fredrikstad Nett AS etablert et fondsforetaksobligasjonslån på 200 millioner kroner. Dette lånet løper til desember 2114. I tillegg ble det inngått en kortsiktig kjøperkreditt på kjøpet av aksjene på 115 mill. Den er oppgjort i januar 2016 og finansiert eksternt.

Renterisiko oppstår på kort og mellomlang sikt som et resultat av at deler av morselskapets gjeld har flytende rente. Selskapet har en sikringsstrategi for den langsiktige gjelden. Renteswapene regnes som sikringsinstrumenter i en kontantstrømsikring. Den virkelige verdien av renteswapene er ikke balanseført pr. 31.12.2015, jfr NRS (F) Finansielle eiendeler og forpliktelser A15.

Det er inngått en renteswap på MNOK 500 (flytende til fast) med forfall i 2026, og en renteswap på MNOK 200 (fast til flytende) med forfall 2019. Total mindreverdi på swapene utgjør MNOK 161,3 pr. 31.12.2015 (MNOK 170,9 pr. 31.12.2014)

Konsernets finansieringspolicy er at all vesentlig ekstern opplåning gjøres i morselskapet. Morselskapet vil yte lån eller egenkapitalfinansiering til datterselskaper etter behov. Videre er morselskapet ansvarlig for håndtering av likviditetsplasseringer i konsernet. Datterselskapet Fredrikstad Nett AS har stor overskuddslikviditet. Denne overskuddslikviditeten utgjør kr. 375 millioner pr. 31.12.2015 og er i sin helhet lånt ut til morselskapet på markedsmessige vilkår.

Det er knyttet covenants til obligasjonslånene. Kravene er knyttet til konserntall for egenkapitalandel på minst 25 %, rentedekningsgrad på minst 2,0 (minst 2,5 for fondsforetaksobligasjonen) og gjeldsgrad på maksimum 2,25. Pr. 31.12.2015 er disse lånebetingelsene oppfylt. Det vises til egen side med nøkkeltall foran i årsrapporten.

Note 11 Aksjekapital og aksjonærinformasjon

Aksjekapitalen på 154.160 består av 15.416 aksjer á 10. Alle aksjer har like rettigheter.

Oversikt over aksjonærer 31.12.2015	Antall aksjer	Eier- /Stemmeandel
Fredrikstad kommune	7 862	51 %
Hafslund Handel Øst AS	7 554	49 %
Sum	15 416	100 %

Note 12 Egenkapital

Tusen kroner	Aksjekapital	Overkurs	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital 31.12.2014	154 160	36 691	6 754	197 605
Årets resultat	-	-	27 352	27 352
Avsatt utbytte	-	-	-27 000	-27 000
Egenkapital 31.12.2015	154 160	36 691	7 106	197 957

Note 13 Finansposter

Tusen kroner	2015	2014
<i>Finansinntekter</i>		
Renteinntekt fra konsernselskap	20 849	21 860
Utbytte	1 793	1 291
Annen renteinntekt	1 882	1 552
Sum finansinntekter	24 524	24 703
<i>Finanskostnader</i>		
Rentekostnader til konsernselskap	-14 554	-15 750
Annen rentekostnad	-55 445	-56 283
Annen finanskostnad	-365	-256
Sum finanskostnader	-70 364	-72 289

Note 14 Transaksjoner med nærstående parter

Tusen kroner	2015	2014
<i>Salg av tjenester til datterselskaper</i>		
Administrative tjenester	13 450	12 063
IKT tjenester	7 232	6 415
Husleieinntekter	4 457	4 575
Sum	25 139	23 053
Kjøp av tjenester		
Administrative tjenester	524	500
Sum	524	500

Øvrige ytelser til nærstående ansatte er omtalt i note 3, mellomværende til nærstående er spesifisert i balansen og mellomværende finansposter er spesifisert i note 13.

Note 15 Skatter

Tusen kroner	Endring	2015	2014
<i>Beregning av utsatt skattefordel og endring i utsatt skattefordel</i>			
Midlertidige forskjeller			
Anleggsmidler	-472	335	-137
Netto pensjonsmidler	257	20 007	20 264
Regnskapsmessig avsetning	-600	-4 000	-4 600
Gevinstkonto	-65	-260	-325
Midlertidige forskjeller	-880	16 082	15 202
Utbytte fra datterselskap	546	-	546
Skattemessig fremførbart underskudd	-25 862	-28 207	-54 069
Netto midlertidige forskjeller	-26 196	-12 125	-38 321
Utsatt skattefordel i balansen	-7 073	-3 031	-10 347
<i>Grunnlag for skatter i resultatregnskap og balanse</i>			
Resultat før skatt (-underskudd)		30 140	-12 553
Permanente forskjeller		-20 169	-19 731
Grunnlag for årets skatter i resultatregnskapet		9 971	-32 284
Endring i midlertidige forskjeller		-880	-3 202
Mottatt konsernbidrag direkte balanseført		16 771	12 242
Grunnlag betalbar skatt (-underskudd)		25 862	-23 244
Anvendt skattemessig underskudd		-25 862	23 244
Skattepliktig resultat		-	-23 244
<i>Forklaring til skatter i resultatregnskapet</i>			
Skatt på konsernbidrag, direkte balanseført		-4 528	-3 306
Endring utsatt skattefordel		7 073	-5 448
Endret utsatt skattefordel på grunn av ny skattesats		243	-
Skatter i resultatregnskapet (- inntekt)		2 787	-8 754
Betalbar skatt i balansen		0	0

Til generalforsamlingen i Fredrikstad Energi AS

Revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet 2015

Vi har revidert årsregnskapet for Fredrikstad Energi AS som består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskapsregnskapet består av balanse per 31. desember 2015, resultatregnskap, endringer i egenkapital og kontantstrøm for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger. Konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2015, resultatregnskap, utvidet resultatregnskap, endringer i egenkapital og kontantstrøm for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge for selskapsregnskapet og i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU, for konsernregnskapet, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettvisende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon om selskapsregnskapet

Etter vår mening er morselskapets regnskap avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Fredrikstad Energi AS per 31. desember 2015, og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Konklusjon om konsernregnskapet

Etter vår mening er konsernregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet Fredrikstad Energi AS per 31. desember 2015, og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon" mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Sarpsborg, 28. april 2016
PricewaterhouseCoopers AS

Jan-Erik Rothe
Statsautorisert revisor